

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL V. G. SKUNDO**

2021 m. liepos d. Nr. S- (7-73/2021)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš komisijos pirmininko Evaldo Raistensio (pranešėjas), narių Rasos Stravinskaitės ir Editos Galiauskaitės išnagrinėjo V. G. (toliau – Pareiškėjas) 2021-05-18 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija, centrinis mokesčių administratorius) 2021-04-26 sprendimo Nr. 68-27 (toliau – Inspekcijos sprendimas, skundžiamas sprendimas). Pareiškėjas, jos atstovas advokatas S. N. ir Atsakovo atstovas K. K. dalyvavo 2021-06-15 Komisijos posėdyje nuotoliniu būdu.

Komisija n u s t a t ė:

Pareiškėjas nesutinka su Inspekcijos 2021-04-26 sprendimu Nr. 68-27 ir prašo jį panaikinti, kaip neteisėtą ir nepagrįstą.

Dėl piniginių lėšų 2006–2007 m. pervestų K. C.

Skunde dėl laikotarpiu nuo 2006-10-11 iki 2007-04-05 pervestų piniginių lėšų K. C. paaiškinama, jog 357 882 Lt (132 000 JAV dolerių), kaip ir nurodyta mokėjimų paskirtyje, buvo skirtos automobilių pirkimui, tačiau dėl pasikeitusių esminių aplinkybių buvo grąžintos per trečiuosius asmenis.

Pasak Pareiškėjo, jam nėra žinoma, koku būdu K. C. ir kam perdavė pinigines lėšas, kad jos būtų grąžintos jam. Neatmestina galimybė, jog K. C., turėdamas draugų ar verslo partnerių Lietuvoje, paprašė šių asmenų perduoti pinigus, tuo pačiu perduodamas ir jo pasirašytus susitarimus, kurie vėliau buvo pateikti Pareiškėjui, kartu su šių asmenų grąžinamais pinigais. K. C. jam buvo pristatytas kaip verslininkas, tačiau kokie buvo jo verslo santykiai ir su kuo Pareiškėjas nežino. Pasak Pareiškėjo, K. C. galėjo pamiršti asmenis, kurie jo nurodymu Pareiškėjui perdavė pinigus. Be to, skunde neatmetama ir ta galimybė, jog šių asmenų K. C. galėjo nenurodyti vien dėl to, kad juos vėliau Inspekcija taip pat gali kviesti į apklausas, aiškintis jų pinigų kilmę, verslo sandorius ir kitus ryšius.

Pasak Pareiškėjo, mokesčių administratoriaus keliamos abejonės dėl datų, kurios yra nurodytos susitarimuose, yra visiškai nepagrįstos, nes nėra užfiksuota, jog pinigai bei patys susitarimai buvo perduoti tuo pat metu, t. y. tą pačią dieną, kai susitarimus K. C. ar Pareiškėjas pasirašė. Praėjus daugiau kaip dešimt metų Pareiškėjas negali pasakyti ir patvirtinti, jog faktinė pinigų perdavimo data buvo nurodyta ta pati, kokia yra nurodyta ant K. C. surašyto susitarimo. Neatmestina galimybė, jog susitarimai buvo surašyti vienu metu, po to per trečiuosius asmenis perduoti Pareiškėjui, o jis vėliau juose pasirašė, kad pinigus atgavo, patvirtino parašu ir įrašė tos dienos datą.

Dėl K. C. susitarimuose dėl piniginių lėšų davimo bei paaiškinimuose esančių skirtingų parašų Pareiškėjas paaiškina, jog per keliolika metų asmuo savo parašą gali keisti eilę kartų, parašas nėra nekeičiamas dalykas (kaip pvz. DNR duomenys ar asmens kodas), dėl ko skirtingu metu ant skirtingų dokumentų to paties asmens parašas gali akivaizdžiai skirtis. Asmuo, pasak Pareiškėjo, taip pat gali

būti patyręs, pavyzdžiui, rankos traumą, dėl ko jo rašymo gebėjimai ar galimybės gali pakisti, kas neabejotinai turi įtakos ir jo rašysenai, o tuo pačiu ir parašui. Todėl šiuo faktu grįsti abejonės, Pareiškėjo teigimu, negalima.

Skunde atkreipiamas dėmesys, kad Komisija, nagrinėdama pirmojo patikrinimo duomenis bei pateiktą skundą, pasisakė, kad „Pareiškėjas 2005-07-18 pateikė Marijampolės AVMI teiktą paaiškinimą apie turto įsigijimo ir (ar) pajamų gavimo šaltinius ir jų pagrindimą, kuriame nurodė visas Vienkartinėje gyventojų (šeimos) turto deklaracijoje deklaruotas 345 000Lt skolintas lėšas, t. y. pateikė pirminį paaiškinimą, jog jokių deklaruotų paskolų 2005 m. birželio 30 d. gražinės nebuvo, taip pat 2013-11-28 ir 2013-12-04 (forma FR0698) teikė paaiškinimus mokesčių administratoriui, kuriuose nurodė patikslintą grynujų pinigų likutį 2008-01-01 – 678 000 Lt, iš kurio 190 000 Lt sudarė fizinių asmenų dovanotos ir skolintos lėšos (žr. Patikrinimo akto 4 psl.). Šie paaiškinimai yra pirminiai, nepaveikti laiko ir naujai paaiškėjusių nepalankių aplinkybių.“ Pasak Pareiškėjo, šios išvados dar kartą patvirtina, kad K. C. mokesčių mokėtojui buvo gražinės pervestus pinigus ir kad Pareiškėjas 2008-01-01 turėjo 678 000 Lt.

Pareiškėjo teigimu, patikrinimo metu nebuvo nustatyta, jog K. C. už pervestus pinigus Pareiškėjui būtų pateikęs kokias nors prekes, daiktus ar suteikęs kokias nors paslaugas. Šie faktai nebuvo nustatyti ir pasitelkus Muitinės pareigūnus. Patikrinimo metu taip pat nebuvo nustatyta, kad K. C. skolą būtų gražinęs kažkokia kita forma, išskyrus grynaisiais pinigais, pasirašant susitarimus. Pareiškėjo teigimu, negražinus pinigų gera valia, būtų inicijuotas skolos gražinimas teisiniu keliu. Tačiau tokių duomenų byloje nėra, nes pinigai Pareiškėjui yra gražinti.

Dėl iš banko sąskaitos išgrynintų 97 000 Lt skunde paaiškinama, jog pinigai, kuriuos Pareiškėjas atgavo iš K. C., buvo gražinti JAV doleriais, todėl siekiant juos panaudoti savo veikloje, turėjo būti atliekamas jų konvertavimas į litus. Kaip yra žinoma, konvertavimo metu yra patiriami tam tikri finansiniai nuostoliai, juo labiau kai keičiama pakankamai nemaža pinigine suma. Todėl tuo metu Pareiškėjui labiau apsimokėjo naudoti sąskaitoje buvusius litus, o ne keisti JAV dolerius. Tuo metu Pareiškėjas ir toliau turėjo tikslą verstis automobilių prekyba iš JAV, ieškojo kitų asmenų, galinčių padėti šioje veikloje, nes bendradarbiavimas su K. C. netenkinio. Šiuo tikslu valiuta nekonvertuota į litus.

Pareiškėjo nuomone, mokesčių administratorius savo sprendimus turi pagrįsti objektyviais duomenimis, tyrimo metu surinktais įrodymais, jog pinigines lėšas jam iš tiesų nebuvo gražintos, o Pareiškėjo pateikiami dokumentai – susitarimai dėl pinigų gražinimo yra suklastoti. Tokių duomenų Inspekcija nepateikė. Per visą tyrimo laikotarpį, kuris vyko po to, kai Komisija priėmė sprendimą panaikinti ankstesniojo tyrimo rezultatus, mokesčių administratorius nesurinko jokių Pareiškėjo bei K. C. parodymus, o taip pat ir rašytinius įrodymus paneigiančių duomenų. Nors Komisija savo išvadose rekomendavo atlikti mokestinį K. C. patikrinimą Jungtinėse Amerikos Valstijose, tačiau joks tyrimas atliktas nebuvo, nauji duomenys, paneigiantys mūsų raštiškus susitarimus, taip pat nustatyti nebuvo. Komisija sprendime buvo pasisakiusi, kad nežiūrint į tai, kad įrodinėjimo našta gaunant pajamas grynaisiais pinigais tenka mokesčių mokėtojui, tačiau neįtikėtina, jog Pareiškėjas per toki ilgą laikotarpį, turėdamas neginčijamus įrodymus apie piniginių pervedimą, nesiėmė jokių veiksmų, siekiant atgauti savo pinigus (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2019-01-23 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-387-575/2019).

Pasak Pareiškėjo, mokesčių administratorius, atlikdamas pakartotinį mokestinį patikrinimą, nesivadovavo Komisijos pateiktais nurodymais, logiškais bei pagrįstomis išvadomis, neatliko tų veiksmų, kuriuos Komisija rekomendavo atlikti. Surinkti pirmojo bei papildomo tyrimo metu duomenys buvo vertinami subjektyviai, selektyviai atsirenkant tuos faktus, kurie, tariamai, patvirtino Pareiškėjo mokestinę prievolę. Todėl Inspekcijos sprendimo išvados šioje dalyje vertintinos kaip nepagrįstos, dėl ko turėtų būti naikintinos.

Dėl UAB „Solar LT“ akcijų pardavimo

Skunde nesutinkama ir dėl UAB „Solar LT“ akcijų pirkimo–pardavimo sandorių su Vokietijos piliečiais H. U. bei D. S., kuriems už akcijų pardavimą buvo sumokėta 100 000 Eur (345 280 Lt) vertinimo.

Pasak Pareiškėjo, akcijų perleidimo sandoriai iš tikrųjų įvyko, už parduodamas akcijas Vokietijos piliečiams H. U. bei D. S. buvo sumokėtos sutartyse nurodytos sumos, nors tai savo išskininuose reikalavimuose pastarieji asmenys ir neigė.

Pareiškėjas atkreipia dėmesį, jog 2013-03-27 Marijampolės apskrities vyriausiajame policijos komisariate buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas pagal požymius nusikalstamų veikų numatytų Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 182 straipsnio 2 dalį (dėl sukčiavimo) bei 300 straipsnio 1 dalį (dėl dokumentų klastojimo). Ikiteisminis tyrimas pradėtas Vokietijos piliečių iniciatyva ir truko iki 2015-10-15, kai nutarimu „Dėl ikiteisminio tyrimo nutraukimo“ jis buvo baigtas. Nutarimas nutraukti ikiteisminį tyrimą buvo priimtas, nes, kaip nurodoma rezoliucinėje nutarimo dalyje „nesurinkta pakankamai duomenų pagrindžiančių įtariamojo V. G. kaltę dėl nusikalstamų veikų, numatytų Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 182 str. 2 d. bei 300 str. 1 d. padarymo“. Pareiškėjo teigimu, pagrindinė ikiteisminio tyrimo kryptis buvo nukreipta į akcijų pirkimo–pardavimo sutarčių analizę, t. y. ar šie dokumentai yra tikri, ar nėra klastojimo požymių, taip pat ar nėra sukčiavimo kaip nusikalstamos veikos požymių. Pareiškėjas minėto nutarimo neskundė, jis yra įsiteisėjęs, ir tai reiškia, kad jame nurodytos aplinkybės yra teisingos ir teisėtos.

Skunde akcentuojama, kad patikrinimo metu buvo pateiktos 2013-03-05 akcijų pirkimo–pardavimo sutartys, kuriose nurodyta, kad H. U. ir D. S. parduoda, o Pareiškėjas perka UAB „Solar LT“ 66 proc. akcijų už 100 000 Eur. Minėtos sutartys patvirtintos šalių parašais. Pateiktas 2013-03-05 paprastasis vekselis (neprotestuotinas), pagal kurį Pareiškėjas skolinosi iš E. P. 100 000 Eur UAB „Solar LT“ įsigijimui. Vekselio išdavimas buvo deklaruotas Inspekcijai. Pareiškėjo teigimu, 2017-01-23 E. P. pateikė paaiškinimą, kuriame nurodė, kad Pareiškėjas skolinosi pinigus, nes norėjo įsigyti akcijas. Aptartos aplinkybės, pasak Pareiškėjo, nesudaro pagrindo išvadai dėl nepatirtų 100 000 Eur (345 280 Lt) išlaidų pagal 2013-03-05 akcijų pirkimo–pardavimo sutartis.

Pareiškėjo teigimu, atsiskaitymą už akcijų įsigijimą su H. U. ir D. S. patvirtina ir kitos aplinkybės, kaip antai, pastarųjų asmenų ieškininio reikalavimo atsisakymas, bei jų patvirtinimas Vokietijos mokesčių administratoriui, kad 2011-01-01, 2011-12-31, 2012-12-31, 2013-12-31 laikotarpiais neįvykdytų abipusių (su Pareiškėju) finansinių įsipareigojimų nėra.

Pareiškėjo teigimu, jis mokesčių administratoriui yra pateikęs 2017-12-20 patvirtinimus, kuriuose yra nurodyta, kad H. U. ir D. S. patvirtina, jog už UAB „Solar LT“ akcijas pagal 2013-03-05 pirkimo–pardavimo sutartis, visiškai yra atsiskaityta ir pretenzijų neturi ir ateityje neturės. Sutarčių patvirtinimai pasirašyti minėtų asmenų parašais. Tai, jog apklausiant Vokietijos mokesčių administratoriui H. U. ir D. S. paaiškinimuose nurodė, kad jie patvirtinimų nepasirašė, Pareiškėjo teigimu, yra visiškas melas. Pasak jo, Vokietijos piliečių H. U. ir D. S. nesąžiningumą patvirtina ir kitas faktas, nes atsakydami į klausimą, ar be minėtų sandorių buvo vykdyti ir kiti sandoriai su Pareiškėju, minėti asmenys nurodė, kad jokie sandoriai nebuvo vykdomi.

Tačiau 2016-12-09 pirminio patikrinimo metu surinktoje medžiagoje, vadovaujantis MAĮ 8 straipsnyje įteisintais protingumo ir teisingumo kriterijais, įvertinus iš Vokietijos mokesčių administratoriaus gautą informaciją ir atsižvelgiant į Pareiškėjo Kauno apskrities valstybinei mokesčių inspekcijai (toliau – Kauno AVMI) pateiktus paaiškinimus, nustatyta, kad 2011 m. (51792 Lt) ir 2012 m. (105310 Lt) bankiniais pavedimais iš Vokietijos įmonių *SuninvestGroup GmbH & Co, KG* ir *SuninvestGroup Verwaltungs – und Vertriebs GmbH* gautas pinigines lėšas Pareiškėjas grynaisiais pinigais 2011 m. – 51 792 Lt ir 2012 m. – 105 310 Lt grąžino šių įmonių atstovams, t. y. H. U. ir D. S. Taip pat buvo nustatyta, kad H. U. ir D. S. pirko iš Pareiškėjo UAB „Solavento“ akcijas, nuo 2013-04-17 įmonės vadovas yra H. U., nuo 2012 m. įmonė neteikia deklaracijų.

Pasak Pareiškėjo, šie nustatyti faktai patvirtina, jog Vokietijos piliečiai H. U. ir D. S. nesiėlgė nuosekliai bei sąžiningai, nes skirtingu metu ir skirtingoms institucijoms teikė aplinkybes dėl jų tarpusavio santykių, verslo sandorių, kurios akivaizdžiai prieštarauja vienos kitoms.

Pareiškėjo teigimu, esant tokioms prieštaringsoms aplinkybėms ir nesant objektyvių duomenų, jog jis nėra patyręs 100 000 Eur (345 280 Lt) išlaidų pagal 2013-03-05 akcijų įsigijimo sandorius, mokesčių administratoriaus sprendimas šioje dalyje naikintinas.

Centrinis mokesčių administratorius skundžiamu sprendimu iš dalies tenkino Pareiškėjo skundą ir patvirtino Kauno AVMI 2021-01-21 sprendimo Nr. (7.45) FR0682-17 dalį, kuria

Pareiškėjui apskaičiuotas 18 734,94 Eur gyventojų pajamų mokestis (toliau – GPM) bei 11 850,02 Eur GPM delspinigiai. Dalyje dėl Pareiškėjui paskirtos 5 620 Eur GPM baudos Kauno AVMI sprendimas panaikintas ir pavesta vietos mokesčių administratoriui šioje dalyje priimti naują sprendimą.

Kauno AVMI atliko Pareiškėjo GPM apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo teisingumo pakartotinį mokestinį patikrinimą už laikotarpį nuo 2011-01-01 iki 2013-12-31. Patikrinimo metu vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 70 straipsnio nuostatomis ir Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. gegužės 24 d. įsakymu Nr. VA-103 „Dėl mokesčio apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą taisyklių patvirtinimo“ patvirtintomis Mokesčio apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą taisyklėmis (toliau – Taisyklės), taikant išlaidų metodą, nustatyta, kad Pareiškėjas 2013 m. disponavo 85 971 Lt pajamomis, gautomis iš mokesčių administratoriui nežinomų šaltinių, ir pažeisdamas GPMĮ 25 straipsnio ir 27 straipsnio 1 dalies nuostatas, šių pajamų nedeklaravo bei nuo jų neapskaičiavo 15 proc. GPM.

Taip pat nustatyta, kad Pareiškėjas, pažeisdamas Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (toliau – GPMĮ) 19 straipsnio 3 dalies nuostatas, pateiktoje Metinėje pajamų deklaracijoje už 2013 m. mokestinį laikotarpį, neteisingai deklaravo 517 920 Lt akcijų įsigijimo ar kitų su šio turto perleidimu susijusių išlaidų sumą. Nustatyta, kad Pareiškėjas galėjo deklaruoti 172 640 Lt vertybinių popierių įsigijimo išlaidų sumą, kuri grindžiama 2013-03-07 akcijų pirkimo–pardavimo sutartimi, pagal kurią Pareiškėjas iš N. V. įsigijo 34 vnt. UAB „Solar LT“ akcijų.

Dėl piniginių lėšų 2006–2007 m. pervestų K. C.

Pagal Pareiškėjo AB SEB banke esančios sąskaitos išrašus nustatyta, kad Pareiškėjas trimis tarptautiniais mokėjimo nurodymais K. C. (duomenys neskelbtini) pervedė 357 882 Lt (132 000 JAV dolerių): 2006-10-11 – 82 308 Lt (30 000 JAV dolerių), 2006-10-26 – 197 892 Lt (72000 JAV dolerių), 2007-04-05 – 77 682 Lt (30 000 JAV dolerių), nurodyta mokėjimo paskirtis – „automobilių pirkimui“, „pirkti automobilių“.

Pareiškėjas pakartotinai pateikė susitarimų su K. C. kopijas, kurios Inspekcijai buvo teiktos ir su 2018-10-15 skundu:

1) 2006-10-10 susitarimą, kuriame nurodyta, kad K. C. įsipareigojo grąžinti Pareiškėjui 30 000 JAV dolerių. Pinigus įsipareigoja grąžinti ne vėliau, kaip per penkias darbo dienas nuo pinigų gavimo. Minėtame susitarime nurodyta, kad 2006-10-13 K. C. sumokėjo 30 000 dolerių bei nurodytas K. C., kaip pasirašiusio asmens, parašas. Taip pat nurodyta, kad 2006-10-13 Pareiškėjas 30 000 JAV dolerių gavo, pretenzijų neturi bei nurodytas jo parašas.

2) 2006-10-25 susitarimą, kuriame nurodyta, kad K. C. įsipareigojo grąžinti Pareiškėjui 72 000 JAV dolerių. Pinigus įsipareigoja grąžinti ne vėliau, kaip per penkias darbo dienas nuo pinigų gavimo. Minėtame susitarime nurodyta, kad 2006-10-30 K. C. atidavė 72 000 JAV dolerių bei nurodytas K. C., kaip pasirašiusio asmens, parašas. Taip pat nurodyta, kad 2006-10-30 Pareiškėjas 72 000 JAV dolerių gavo bei nurodytas jo parašas.

3) 2007-04-04 susitarimą, kuriame nurodyta, kad K. C. įsipareigojo grąžinti Pareiškėjui 30 000 JAV dolerių. Pinigus įsipareigoja grąžinti ne vėliau, kaip per penkias darbo dienas nuo pinigų gavimo. Minėtame susitarime nurodyta, kad 2007-04-16 K. C. grąžino 30 000 JAV dolerių bei nurodytas K. C., kaip pasirašiusio asmens, parašas. Taip pat nurodyta, kad 2007-04-16 Pareiškėjas pervestus 30 000 JAV dolerių į K. C. sąskaitą gavo grynaisiais pinigais, pretenzijų neturi bei nurodytas jo parašas.

Sprendime cituojama LVAT suformuota praktika dėl įrodymų vertinimo, kai civiliniais sandoriais, įrodinėjamas (grindžiamas) mokesčių mokėtojo gautų pajamų realumas.

Inspekcija pastebi, kad pirmo mokestinio ginčo metu Komisija 2019-09-06 sprendime Nr. S-110 (7-60/2019) nurodė, kad „Pareiškėjas 2018-08-18 teikė rašytines pastabas dėl Kauno AVMI 2018-07-20 patikrinimo akto Nr. (7.46) FR0680-310, kurio 3 ir 5 punktuose nurodė, jog „2006 m. K. C. banko pavedimu pervesti 280 200 Lt ir 2007 m. pervesti 77 682 Lt, neįgijus automobilių, jam buvo grąžinti grynaisiais pinigais, tačiau mokesčių administratorius nepareikalavo pateikti įrodymų ir neatliko jokių kitų kontrolės veiksmų (pvz., nesikreipė į JAV mokesčių

administratorių prašydamas apklausti K. C.)“. Komisija pažymėjo, jog „Atsakovas nevertino mokesčių mokėtojo pateiktų dokumentų, o tik atkartojo mokesčių administratoriaus teiginius, kad automobilių pirkimui skirti pinigai Pareiškėjui nebuvo gražinti.“

Sprendime nurodoma, kad pakartotinio patikrinimo metu, vadovaujantis Komisijos išaiškinamais, Inspekcija 2020-02-25 raštu Nr. (7.45E) K-2513 žinomu K. C. elektroninio pašto adresu kreipėsi į K. C. 2020-03-09 Inspekcijos elektroniniu laišku pakartotinai K. C. buvo paprašyta nurodyti aplinkybes, kuriomis buvo gražintos piniginės lėšos Pareiškėjui, t. y. kaip ir kur buvo perduotos piniginės lėšos, nurodyti konkrečius asmenis, kuriems buvo perduotos piniginės lėšos, ar tai buvo vienas ir tas pats asmuo, ar skirtingi asmenys, nurodyti, ar buvo perduota visa suma iš karto, ar dalimis, ar pats K. C. buvo grįžęs į Lietuvą, kai buvo pasirašomi susitarimai, ar minėti susitarimai perduoti per trečiuosius asmenis.

K. C. 2020-03-06 elektroniniu paštu gautame paaiškinime nurodė, kad bankiniais pavedimais gautas pinigines lėšas grynaisiais pinigais kelių dienų laikotarpiu gražino Pareiškėjui. Inspekcijos vertinimu, abejones kelia tai, kad K. C., reziduodamas Amerikoje, bankiniu pavedimu gautas lėšas per trečiuosius asmenis, kurių šiai dienai jau neprisimena (taip pat neprisimena, koku būdu ir kaip buvo pasirašyti susitarimai dėl pinigų perdavimo), Lietuvoje kelių dienų laikotarpiu gražino Pareiškėjui ir tai darė net tris kartus iš eilės (2006-10-11 bankinis pavedimas 30 000 JAV dolerių, o po dviejų dienų (2006-10-13) pasirašomas 2006-10-10 susitarimas, kad pinigai gražinti; po dviejų savaitių Pareiškėjas vėl bankiniu pavedimu 2006-10-26 perveda 72 000 JAV dolerių, o po keturių dienų (2006-10-30) pasirašo 2006-10-25 susitarimą, kad pinigai gražinti; 2007-04-05 bankinis pavedimas 30 000 JAV dolerių, 2007-04-16 pasirašytas 2007-04-04 susitarimas, kad pinigai gražinti). Inspekcija pastebi, jog neaiškios lieka ir aplinkybės, kaip K. C. galėjo perduoti pasirašytus susitarimus tretiesiems asmenims kelių dienų laikotarpiu po bankinio pavedimo bei užtikrinti, kad piniginės lėšos bus perduotos laiku.

Pasak Inspekcijos, patikrinimo metu 2020-10-15 raštu Nr. (7.45E) K-10413 Pareiškėjui išsiųstas papildomas klausimynas dėl sandorių su K. C. 2020-11-12 Pareiškėjas Inspekcijai pateikė paaiškinimą, kuriame iš esmės nurodė tas pačias aplinkybes kaip ir K. C. 2020-03-06 Inspekcijai teiktame paaiškinime.

Sprendime nurodoma, kad pakartotinio patikrinimo metu, įvertinus tai, kad nei Pareiškėjas, nei K. C. nepateikė konkrečių įrodymų apie realų pinigų perdavimo faktą (tiek Pareiškėjas, tiek K. C. teigė, kad piniginės lėšos perduotos grynaisiais pinigais per trečiuosius asmenis, tačiau nei vienas iš gyventojų nenurodė šių asmenų, konkrečiai nenurodė kada ir kur įvyko pinigų perdavimas, nenurodė kada ir kaip buvo pasirašyti patvirtinimai apie pinigų perdavimą), padaryta išvada, jog Pareiškėjo pateikti 2006-10-10, 2006-10-25, 2007-04-04 susitarimai surašyti tik formaliai, siekiant pagrįsti iš mokesčių administratoriui nežinomų šaltinių gautas kitas pajamas.

Inspekcijos sprendime dėl minėtais susitarimais gražintų 132 000 JAV dolerių aptariamas turinio viršenybės prieš formą principas, taip pat LVAT praktika dėl mokesčio mokėtojo pareigos pagrįsti pajamų gavimo šaltinius.

Pasak centrinio mokesčių administratoriaus, nei operatyvaus patikrinimo metu, nei pirminio mokestinio patikrinimo metu, Pareiškėjo paaiškinimuose nepateikta informacija apie 2006–2007 m. pasirašytus susitarimus su K. C., kuriais gauta 357 882 Lt (132 000 JAV dolerių) grynaisiais pinigais. Pareiškėjas, vykdydamas mokesčių administratoriaus nurodymą, 2013-11-28 pateikė paaiškinimą apie turto įsigijimo ir (ar) pajamų gavimo šaltinius ir jų pagrindimą (FR0698) bei pridėjo juos pagrindžiančius dokumentus. Minėtoje formoje Pareiškėjas nurodė 2008-01-01 ne banke turimų piniginių lėšų sumą – 788 000 Lt, kurią sudaro: 488 000 Lt banko paskolos likutis (paskola suteikta 2006-09-22 AB SEB banko 500 000 Lt sumai), 300 000 Lt fizinių asmenų dovanotos ir skolintos lėšos. Pastarajai sumai pagrįsti Pareiškėjas pateikė paskolų ir dovanojimų sutartis, kurių duomenimis: D. L. (gim. 1920-01-09) Pareiškėjui 1999-03-10 paskolino 40 000 Lt, T. S. (gim. 1969-08-20) Pareiškėjui 1998-08-26 paskolino 40 000 Lt, 1997-05-27 – 35 000 Lt, A. G. (gim. 1931-07-18, Pareiškėjo mama) sūnui 1997-01-21 dovanojo 25 000 Lt, 1998-05-16 – 25 000 Lt, 1999-07-12 – 25 000 Lt, V. M. (gim. 1926-03-24) 1995-05-28 Pareiškėjui dovanojo 25 000 Lt, 1996-05-06 – 25 000 Lt, 1997-03-24 – 25 000 Lt, S. O. (gim. 1922-11-30) 1996-

10-05 dovanojo 25 000 Lt, 1997-01-20 – 25 000 Lt. Pareiškėjas 2013-12-04 formoje (FR0698) nurodytas sumas patikslino, t. y. ne banke turimų piniginių lėšų likutį sumažino 110 000 Lt (pasiskolintomis iš fizinių asmenų lėšomis).

Inspekcijos vertinimu, tik mokesstinio ginčo metu (jau žinant apie nustatytą trūkstumų pajamų išlaidoms padengti faktą) 2018-10-24 su skundu Inspekcijai pateikti įrodymai apie gautas pajamas (susitarimais gražintas lėšas), leidžia abejoti tokių susitarimų tikrumu. Pastebima, kad pakartotinio patikrinimo metu nei Pareiškėjas, nei K. C. negalėjo konkrečiai paaiškinti grynųjų pinigų perdavimo pagal pateiktus susitarimus aplinkybių. Tiek Pareiškėjas, tiek K. C. teigė, kad pinigines lėšas perduotos grynaisiais pinigais per trečiuosius asmenis, tačiau nei vienas iš gyventojų nenurodė šių asmenų, konkrečiai nenurodė kada ir kur įvyko pinigų perdavimas, nenurodė kada ir kaip buvo pasirašyti patvirtinimai apie pinigų perdavimą.

Sprendime akcentuojama, kad pakartotinio patikrinimo metu dėl ginčo lėšų panaudojimo, buvo atlikta Pareiškėjo finansinės padėties analizė, siekiant nustatyti: ar buvo tuo laikotarpiu įnešamos į Pareiškėjo sąskaitą banke grynųjų piniginių lėšų sumos (357 882 Lt ar 132 000 JAV dolerių); kokios tuo laikotarpiu buvo jo pajamos ir išlaidos; kokius kreditus Pareiškėjas ėmė, kam jie buvo naudojami ir kokias palūkanas mokėjo; kokį tuo laikotarpiu kilnojamą ir nekilnojamą turtą Pareiškėjas įsigijo.

Vertinant Pareiškėjo laikotarpiu nuo 2006-10-10 iki 2007-04-04 gautas pajamas ir patirtas išlaidas grynaisiais pinigais nustatyta, kad grynaisiais pinigais patirta 72 890 Lt (114 627-187 517) daugiau išlaidų, nei grynaisiais pinigais gauta pajamų. Tačiau Pareiškėjas minėto skirtumo dengimui iš banko sąskaitų grynaisiais pinigais išsiėmė 97 000 Lt piniginių lėšų sumą. Todėl padaryta išvada, kad Pareiškėjas 357 882 Lt (132 000 JAV dolerių) tariamai gautų grynųjų pinigų iš K. C. nenaudojo ir jų neturėjo.

Inspekcija akcentuoja, kad laikotarpiu, kai K. C. neva grynaisiais pinigais gražino 357 882 Lt (132 000 JAV dolerių) pinigines lėšas Pareiškėjui, pastarasis į banko sąskaitas grynųjų piniginių lėšų neįnešinėjo. Tačiau iš kredito įstaigų skolinosi ženkliai pinigų sumas (2006-09-27 pagal kredito sutartį Pareiškėjui buvo išduotas 500 000 Lt kreditas „būsto statybai“), mokėdamas atitinkamai banko palūkanas – 109 606,32 Lt. Šios aplinkybės, pasak Inspekcijos, prieštarauja ekonominei logikai ir yra neįtikinamos bei patvirtina, jog Pareiškėjas nedisponavo piniginėmis lėšomis gautomis iš K. C.. Inspekcijos teigimu, nors bylos medžiagoje nustatyta, kad Pareiškėjas banko pavedimais 357 882 Lt (132 000 JAV dolerių) pervedė K. C., tačiau nėra pateikta teisinę galią turinčių įrodymų, patvirtinančių pervestų lėšų tariamą gražinimą.

Pasak Inspekcijos, pakartotinio patikrinimo metu palyginus K. C. 2020-03-04 paaiškinime ir 2006-10-10, 2006-10-25, 2007-04-04 įformintuose susitarimuose, pasirašiusio K. C. parašą, to paties asmens parašas yra vizualiai skirtingas. Inspekcija taip pat pažymi, jog, kaip matyti iš šių dokumentų, skiriasi ne tik parašas bet ir rašymo stilius, o susitarimuose K. C. pavardė užrašyta su klaida (C.), nors šiuos dokumentus pasirašinėjo neva pats K. C. Inspekcijos vertinimu, yra neįtikinama, jog asmuo, rašydamas savo pavardę trijuose susitarimuose skirtingomis datomis, padarytų klaidą.

Inspekcijai abejones dėl susitarimų tikrumo kelia ir minėtuose susitarimuose nurodyta dokumento data – visais atvejais ji yra ankstesnė, nei mokėjimo tarptautiniuose nurodymuose nurodytos datos, t. y. pirmas nurodymas atliktas 2006-10-11, susitarimo data 2006-10-10; antras nurodymas atliktas 2006-10-26, susitarimo data 2006-10-25, trečias nurodymas atliktas 2007-04-05, susitarimo data 2007-04-04. Todėl Inspekcijai nesuprantamas susitarimų turinys, kodėl net tris kartus, dar negavus pinigų per banką, ar gavus tą pačią dieną (vertinant JAV laiko juostą) jau buvo forminami K. C. vardu susitarimai, pagal kuriuos K. C. pinigus išipareigojo gražinti ne vėliau kaip per penkias darbo dienas nuo pinigų gavimo dienos. Mokesčių administratoriui taip pat nesuprantama, kaip minėtuose susitarimuose galėjo sutapti K. C. perduotų piniginių lėšų (2006-10-10 susitarime nurodyta „sumokėjau“, 2006-10-25 susitarime – „atidaviau“, 2007-04-04 susitarime – „gražinau“) datos Pareiškėjui ir jo piniginių lėšų gavimo datos. Inspekcijos vertinimu, fiziškai JAV reziduojantis K. C. ir Lietuvoje gyvenantis Pareiškėjas negalėjo tą pačią dieną pasirašyti minėtų susitarimų.

Pasak Inspekcijos, Pareiškėjas skunde cituoja Komisijos pasisakymą, jog „Pareiškėjas 2013-11-28 ir 2013-12-04 (formaFR0698) teikė paaiškinimus mokesčių administratoriui, kuriuose nurodė patikslintą grynųjų pinigų likutį 2008-01-01 – 678 000 Lt, iš kurio 190 000 Lt sudarė fizinių asmenų dovanotos ir skolintos lėšos. Šie paaiškinimai yra pirminiai, nepaveikti laiko ir naujai paaiškėjusių aplinkybių“. Pareiškėjo nuomone, Komisijos pasisakymas patvirtina, kad K. C. gražino pervestus pinigus ir Pareiškėjas 2008-01-01 turėjo 678 000 Lt. Inspekcija šiuo aspektu sprendime nurodo, jog Komisija šiuo atveju vertino, ar Inspekcija pagrįstai pripažino 190 000 Lt paskolos S. O. bei 40 000 Lt paskolos A. G. gražinimo faktą. Komisija sprendė, jog Inspekcija nesurinko įrodymų, kad minėtos paskolos buvo gražintos, o Pareiškėjas, teikdamas pakartotinį paaiškinimą dėl šių paskolų gražinimo, galėjo suklysti. Pažymėta, jog pakartotinio patikrinimo metu, atsižvelgus į Komisijos pastabas, buvo iš naujo įvertintos Pareiškėjo gražintos / negražintos paskolos fiziniams asmenims bei Pareiškėjo naudai pripažinta, kad Pareiškėjas laikotarpiu iki 2013-12-31 nėra sugrąžinęs Vienkartinėje gyventojo (šeimoms) turto deklaracijoje deklaruotų paskolų: 190 000 Lt S. O. (mirusi 2005-02-04), 40 000 Lt A. G. ir 75 000 Lt T. S. (miręs 1999-07-27).

Inspekcija sprendime nesutinka dėl selektyvaus faktų, tariamai patvirtinančių Pareiškėjo mokestinę prievolę, vertinimo. Pastebima, kad pakartotinio patikrinimo metu Pareiškėjo naudai pripažinta, kad: 1) Pareiškėjas ne banke 2005-06-30 galėjo turėti 2005-07-18 paaiškiniame nurodytą 300 000 Lt piniginių lėšų likutį (pajamų–išlaidų balanso duomenys pateikti pakartotinio patikrinimo akto 4 lentelėje); 2) Pareiškėjas laikotarpiu iki 2013-12-31 nėra sugrąžinęs Vienkartinėje gyventojo (šeimoms) turto deklaracijoje deklaruotų paskolų: 190 000 Lt S. O. (mirusi 2005-02-04), 40 000 Lt A. G. ir 75 000 Lt T. S. (miręs 1999-07-27) (žr. pakartotinio patikrinimo akto 13-15 psl.); 3) Pareiškėjas 2004 m. nepatyrė 16 912 Lt namo rekonstrukcijos išlaidomų; 4) Olandijos įmonė Main Wind BV Robert del Kneecht 2006-10-20 gražino Pareiškėjui 30 000 Eur grynaisiais pinigais, Pareiškėjo pajamos 2006 m. padidintos 103 709 Lt. Inspekcijos teigimu, pakartotinio patikrinimo metu buvo iš naujo įvertintos jau nustatytos bei naujai paaiškėjusios aplinkybės, bei padarytos išvados tiek Pareiškėjo naudai, tiek jo nenaudai.

Sprendime konstatuota, jog Pareiškėjas nepateikė pakankamų ir neginčijamų įrodymų, patvirtinančių 132 000 JAV dolerių gavimo faktą grynaisiais pinigais pagal 2006-10-10, 2006-10-25 ir 2007-04-04 susitarimus.

Dėl UAB „Solar LT“ akcijų pardavimo

Pakartotinio patikrinimo metu nustatyta, kad Pareiškėjas vykdė UAB „Solar LT“ akcijų pirkimo–pardavimo ir su jų įsigijimu susijusius sandorius: **1)** Pagal 2010-03-22 akcijų pirkimo–pardavimo sutartį Pareiškėjas iš I. M. už 5 000 Lt įsigijo 50 vnt. 100 Lt nominalios vertės UAB „Solar LT“ akcijų; **2)** Pagal 2011-02-08 akcijų pirkimo–pardavimo sutartį, notarinis registro Nr. 672, Pareiškėjas už 5 000 Lt pardavė 50 vnt. 100 Lt nominalios vertės UAB „Solar LT“ akcijas Vokietijos piliečiams H. U. ir D. S., kurie akcijas nupirko lygiomis dalimis kiekvienas po 25 vnt.; **3)** Pagal 2013-03-05 paskolos sutartį iš E. P. (gim. 1963-11-30) iki 2013-03-15 pasiskolino 345 280 Lt (100 000 Eur). Sutarties duomenimis Pareiškėjas šios sumos gražinimą garantavo pasirašydamas paprastąjį vekselį bei garantuodamas savo asmeniniu ir įmonės UAB „Dumesta“ ir Ko turtu; **4)** 2013-03-05 notariškai nepatvirtintos akcijų pirkimo–pardavimo sutarties kopijos duomenimis H. U. pardavė, o Pareiškėjas už 50 000 Eur pirkė 33 vnt. UAB „Solar LT“ akcijų. 2013-03-05 notariškai nepatvirtintos akcijų pirkimo–pardavimo sutarties kopijos duomenimis, D. S. pardavė, o Pareiškėjas už 50 000 Eur pirkė 33 vnt. UAB „Solar LT“ akcijų. Minėtos sutartys 2016-03-03 Lietuvos apeliacinio teismo sprendimu civilinėje byloje Nr. 2A-98-407/2016, kuris buvo paliktas nepakeistas 2016-09-30 Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartimi civilinėje byloje Nr. 3K-3-395-469/2016, pripažintos negaliojančiomis nuo sudarymo momento. 2018-11-15 Lietuvos apeliacinis teismas civilinėje byloje Nr. 2A-568-516/2018 paliko nepakeistą 2017-10-26 Kauno apygardos teismo civilinėje byloje Nr. A2-1584-601/2017 nutartį, kuria buvo atmestas UAB „General Electric Solutions“ prašymas civilinėje byloje Nr. 2-447-390/2015 dėl teismo sprendimo panaikinimo dalyje, kuria teismas pripažino negaliojančiomis nuo sudarymo momento 2013-03-05 akcijų pirkimo–pardavimo sutartis, pagal kurias H. U. ir D. S. perleido Pareiškėjui po 33 vnt. UAB „Solar LT“ akcijų; **5)** Pagal 2013-03-07

akcijų pirkimo–pardavimo sutartį Pareiškėjas iš N. V. už 50 000 Eur (172 640 Lt) įsigijo 34 vnt. 100 Lt nominalios vertės UAB „Solar LT“ akcijų. Sutarties duomenimis pardavėjas 50 000 Eur gavo prieš pasirašant akcijų pirkimo–pardavimo sutartį (2013-03-07 Pareiškėjas N. V. iš asmeninės sąskaitos, esančios „Swedbank“, AB, už įsigyjamas akcijas pervedė dalį sumos – 99 986,88 Lt); **6)** Pagal 2013-03-07 akcijų pirkimo–pardavimo sutartį Pareiškėjas UAB „General Electric Solutions“ pardavė 100 vnt. 100 Lt nominalios vertės UAB „Solar LT“ akcijų (100 proc.). Sutarties sudarymo metu UAB „Solar LT“ įregistruotas įstatinis kapitalas buvo 10 000 Lt, padalintas į 100 vnt. paprastųjų vardinių 100 Lt nominalios vertės akcijų. Sutarties duomenimis, akcijų pardavimo kaina 350 000 Eur (1 208 480 Lt), į kurią yra įskaičiuoti visi su akcijų pardavimu susiję mokesčiai, mokėtini pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus. Sutarties pasirašymo metu, pirkėjas pavedimu apmoka 175 000 Eur (604 240 Lt), likusią kainos dalį 175 000 Eur pirkėjas įsipareigoja sumokėti pavedimu per 5 darbo dienas nuo Energetikos ministerijos leidimo gaminti elektros energiją suteikimo UAB „Solar LT“. Tuo atveju, jei leidimas nėra suteikiamas dėl pirkėjo kaltės, pardavėjas, praėjus keturiems mėnesiams nuo sutarties pasirašymo momento, turi teisę pareikalauti iš pirkėjo per 5 darbo dienas sumokėti likusią kainos dalį; **7)** 2013-03-07 UAB „General Electric Solutions“ į asmeninę Pareiškėjo banko sąskaitą, esančią „Swedbank“, AB pervedė 175 000 Eur. UAB „General Electric Solutions“ gyventojui išmokėtas pajamas deklaravo Inspekcijai pateiktoje deklaracijoje (forma FR0471) „Gyventojams išmokėtų išmokų, pagal mokesčio mokėjimo tvarką priskiriamų B klasės pajamoms, pažymoje“ už 2013 m. mokestinį laikotarpį; **8)** Pareiškėjas gautas 604 240 Lt vertybinių popierių pardavimo pajamas bei su šių vertybinių popierių įsigijimu susijusias 517 920 Lt išlaidas bei mokėtiną 13 722 Lt GPM deklaravo pateiktoje Metinėje pajamų deklaracijoje 2013 m. susidariusį mokėtiną GPM Pareiškėjas į Inspekcijos surenkamąją sąskaitą sumokėjo 2015-05-06.

Sprendime nurodoma, kad pirminio patikrinimo metu, vadovaujantis 2016-03-03 Lietuvos apeliacinio teismo sprendimu civilinėje byloje Nr. 2A-98-407/2016, kuris buvo paliktas nepakeistas 2016-09-30 Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartimi civilinėje byloje Nr. 3K-3-395-469/2016, nevertintos Pareiškėjo 345 280 Lt (100 000 Eur) vertybinių popierių įsigijimo išlaidos pagal 2013-03-05 akcijų pirkimo–pardavimo sutartį iš H. U. (50 000 Eur) ir pagal 2013-03-05 akcijų pirkimo–pardavimo sutartį iš D. S. (50 000 Eur), kurios teismo sprendimu pripažintos negaliojančiomis nuo jų sudarymo datos.

Pasak Inspekcijos, Komisija pirminio mokesčio ginčo metu nustatė, kad Pareiškėjas 2018-01-05 Kauno apygardos nutarties civilinėje byloje Nr. 2-329-413/2018 centriniam mokesčių administratoriui nepateikė, nepateikti buvo ir H. U. ir D. S. 2017-12-20 patvirtinimai, jog Pareiškėjas už iš jų įsigytas 66 vnt. UAB „Solar LT“ akcijas yra pilnai atsiskaitęs ir jam pretenzijų minėti asmenys neturi. Komisija padarė išvadą, kad „centrinio mokesčių administratoriaus sprendimas šioje Pareiškėjo skundo dalyje yra priimtas neįsigilinus į Pareiškėjo skundo esmę, tinkamai neįvertinus faktinių aplinkybių ir Pareiškėjo teikiamų įrodymų“, bei įpareigojo įvertinti Pareiškėjos pateiktus dokumentus ir 2018-01-05 Kauno apygardos nutartį civilinėje byloje Nr. 2-329-413/2018.

Sprendime pastebima, kad Pareiškėjas pakartotinio patikrinimo metu prie Kauno AVMI pateikto 2019-12-19 atsiliepimo dėl informacijos pateikimo pridėjo 2017-12-20 H. U. ir D. S. vardu įformintų patvirtinimų kopijas (patvirtinimai surašyti tik lietuvių kalba), kurių duomenimis, minėti asmenys patvirtino, jog pagal 2013-03-05 pirkimo–pardavimo sutartis už parduotas UAB „Solar LT“ akcijas pilnai atsiskaityta, pretenzijų neturi ir ateityje neturės, bei pridėjo 2018-01-05 Kauno apygardos teismo nutartį civilinėje byloje Nr. 2-329-413/2018.

Pakartotinio patikrinimo metu 2020-02-11 raštu Nr. (12.1E-4.4.) K-1892 buvo kreiptasi į Kauno apygardos teismą dėl leidimo susipažinti su civiline byla Nr. 2-329-413/2018. 2020-02-14 susipažinta su bylos medžiaga, gautos reikalingų dokumentų kopijos.

Inspekcijos sprendime cituojamos 2016-03-03 Lietuvos apeliacinio teismo sprendimo civilinėje byloje Nr. 2A-98-407/2016, 2016-09-30 Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutarties civilinėje byloje Nr. 3K-3-395-469/2016, 2017-10-26 Kauno apygardos teismo nutarties civilinėje byloje Nr. A2-1584-601/2017, 2018-11-15 Lietuvos apeliacinio teismo nutarties civilinėje byloje Nr. 2A-568-516/2018 bei 2018-01-05 Kauno apygardos teismo nutarties civilinėje byloje

Nr. 2-329-413/2018 nuostatos dėl 2013-03-05 akcijų pirkimo–pardavimo sutarčių pripažinimo negaliojančiomis nuo jų sudarymo momento bei jų vykdymo.

Sprendime akcentuojama, kad pakartotinio patikrinimo metu buvo kreiptasi į Vokietijos mokesčių administratorių dėl Vokietijos piliečių H. U. ir D. S. apklausimo dėl 2013-03-05 akcijų pirkimo–pardavimo sandorių. Gavusi Vokietijos mokesčių administratoriaus pateiktą informaciją, Kauno AVMI padarė išvadą, kad Vokietijos piliečiai pagal 2013-03-05 akcijų pirkimo–pardavimo sutartį Pareiškėjui nepardavė UAB „Solar LT“ akcijų, joks mokėjimas (atsiskaitymas) iš Pareiškėjo nebuvo atliktas bei 2017-12-20 patvirtinimų nei H. U., nei D. S. nepasirašė, todėl Pareiškėjas pagal 2013-03-05 akcijų pirkimo–pardavimo sutartį akcijų įsigijimo išlaidų nepatyrė.

Nurodoma, kad UAB „Solar LT“ 2020-10-20 raštu Kauno AVMI pateiktame atsakyme nurodė, kad po 2016-09-30 Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutarties civilinėje byloje Nr. 3K-3-395-469/2016, UAB „General Electric Solutions“ niekada nekontroliavo 100 proc. UAB „Solar LT“ akcijų, jokios operacijos UAB „Solar LT“ akcijomis nebuvo vykdomos. UAB „General Electric Solutions“ 2018-12-31 ir 2019-12-31 kontroliavo 51,11 proc. įmonės akcijų, Vokietijos piliečiai H. U. ir D. S. – 48,99 proc.

UAB „General Electric Solutions“ bankroto administratorius UAB „Renavita“ 2020-10-19 Kauno AVMI raštu pateiktame atsakyme nurodė, kad BUAB „General Electric Solutions“ bankroto administratoriaus duomenimis, 2013-03-07 akcijų pirkimo–pardavimo sutartimi iš Pareiškėjo pirko 100 vnt. kas sudarė 100 proc. išleistų ir pilnai apmokėtų UAB „Solar LT“ akcijų bei išmokėjo 50 proc. sutartyje nustatytos kainos, t. y. 175 000 Eur. Kitų mokėjimų Pareiškėjui nebuvo išmokėta jokia forma.

Bankroto administratorius taip pat nurodė, kad UAB „General Electric Solutions“ po galutinio ir neskundžiamo 2016-09-30 Aukščiausiojo Teismo sprendimo niekada nekontroliavo 100 proc. UAB „Solar LT“ akcijų, sprendimu 66 vnt. akcijų buvo išreikalauta iš įmonės Vokietijos piliečių H. U. ir D. S. naudai (kiekvienam po 33 vnt.), todėl įmonės žinioje liko 69 vnt. UAB „Solar LT“ akcijų.

Inspekcijos teigimu, pagal 2013-03-07 akcijų pirkimo–pardavimo sutartį Pareiškėjas iš UAB „General Electric Solutions“ gavo 604 240 Lt UAB „Solar LT“ akcijų pardavimo pajamų bei patyrė 172 640 Lt šių akcijų įsigijimo išlaidų, kurias sumokėjo N. V. pagal 2013-03-07 akcijų pirkimo–pardavimo sutartį. Pakartotinio patikrinimo metu vadovaujantis paminėtais teismų sprendimais bei Vokietijos mokesčių administratoriaus pateiktą informaciją padaryta išvada, jog 2013-03-05 akcijų pirkimo–pardavimo sandoriai yra negaliojantys nuo jų sudarymo dienos. Pareiškėjas, nepateikęs neginčijamų įrodymų, jog jis Vokietijos piliečiams H. U. ir D. S. perdavė 100 000 Eur (345 280 Lt) bei tokiu būdu patyrė UAB „Solar LT“ akcijų įsigijimo išlaidas pagal 2013-03-05 akcijų pirkimo–pardavimo sutartis, minėtų sutarčių pagrindu negali grįsti 100 000 Eur (345 280 Eur) UAB „Solar LT“ akcijų įsigijimo išlaidų.

Inspekcija sprendime, atsakydama į Pareiškėjo argumentus dėl atsiskaitymo Vokietijos piliečiams už akcijų pardavimą įvykdymo, akcentavo, jog pagal patikrinimo medžiagą, kurioje buvo nagrinėjamos H. U. ir D. S. akcijų pardavimo Pareiškėjui aplinkybės pagal įformintas, notariškai nepatvirtintas 2013-03-05 akcijų pirkimo–pardavimo sutartis, nei Lietuvos apeliacinis teismas 2016-03-03 sprendime, nei Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2016-09-30 nutartyje, nenustatė jokių aplinkybių, kurių pagrindu būtų galima teigti, jog Pareiškėjas vykdė realius atsiskaitymus su H. U. ir D. S. už akcijas, pagal įformintas 2013-03-05 akcijų pirkimo–pardavimo sutartis, kuriose buvo nurodyta 345 280 Lt akcijų vertė ir kurią Pareiškėjas nurodė pateiktoje Metinėje pajamų deklaracijoje už 2013 m.

Inspekcija, vykdydama Komisijos įpareigojimą įvertinti Pareiškėjo pateiktus dokumentus ir 2018-01-05 Kauno apygardos nutartį civilinėje byloje Nr. 2-329-413/2018, sprendime pažymėjo, kad minėtos nutarties duomenimis, buvo nutarta atnaujinti bylos nagrinėjimą, priimti ieškovų H. U. ir D. S. atsisakymą nuo ieškinio ir civilinę bylą Nr. 2-329-413/2018 dėl visuotinių akcininkų susirinkimo sprendimų pripažinimo negaliojančiais, nutraukti. Iš 2018-01-05 Kauno apygardos nutarties turinio matyti, jog ieškovai pateikė patikslintą ieškinį, kuriuo prašė:

1) pripažinti visus akcininkų sprendimus, priimtus po 2013-03-05 akcijų pirkimo–pardavimo sutarčių, negaliojančiais; 2) jei teismas spęstų, jog ieškinio senaties terminą (ginčyti 2014-05-07 UAB „Solar LT“ pakartotinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimą dėl įstatinio kapitalo didinimo) ieškovai praleido, šį terminą atnaujinti; 3) įpareigoti UAB „Solar LT“ vadovą ištaisyti akcininkų registravimo duomenis UAB „Solar LT“, akcininkų asmeninėse vertybinių popierių sąskaitose, akcininkų sąrašė ir VĮ Registrų centras; 4) įpareigoti UAB „Solar LT“ vadovą nedelsiant sušaukti visuotinį akcininkų susirinkimą dėl naujo bendrovės vadovo išrinkimo ir uždrausti UAB „Solar LT“ vadovui bendrovės vardu atlikti bet kokius kitus veiksmus (išskyrus ieškovų, kaip akcininkų registravimą ir visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimą) iki visuotinio akcininkų susirinkimo, kuris spęs vadovo pateikimo klausimą, sprendimo registravimo Juridinių asmenų registre; 5) priteisti iš atsakovų ieškovų naudai sumokėtą žyminį mokestį ir atstovavimo išlaidas. Taip pat ieškovų atstovas prašo panaikinti šioje byloje taikytas laikinąsias apsaugos priemones.

Pasak Inspekcijos, 2018-01-05 Kauno apygardos nutartimi išspręsti klausimai dėl visuotinių akcininkų susirinkimo sprendimų pripažinimo negaliojančiais bei laikinųjų apsaugos priemonių taikymo. Todėl sprendžiant klausimą dėl Pareiškėjo 100 000 Eur (345 280 Lt) įsigijimo išlaidų pripažinimo pagal įformintas 2013-03-05 akcijų pirkimo–pardavimo sutartis, pagal kurias tariamai H. U. ir D. S. perleido Pareiškėjui po 33 vnt. UAB „Solar LT“ akcijų, 2018-01-05 Kauno apygardos nutartis civilinėje byloje Nr. 2-329-413/2018 neįrodo, kad Pareiškėjas patyrė 100 000 Eur akcijų įsigijimo išlaidų.

Inspekcijos teigimu, vadovaujantis 2016-03-03 Lietuvos apeliacinio teismo sprendimu Nr. 2A-98-407/2016, kuris buvo paliktas nepakeistas 2016-09-30 Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartimi Nr. 3K-3-395-469/2016, kuriuose 2013-03-05 akcijų pirkimo–pardavimo sutartys pripažintos negaliojančiomis nuo jų sudarymo momento, vertinant tai, jog minėtose bylose nerasta įrodymų, patvirtinančių Pareiškėjo atsiskaitymą su H. U. ir D. S. pagal ginčo akcijų pirkimo–pardavimo sutartis, taip pat vertinant tai, jog minėti Vokietijos piliečiai jų mokesčių administratoriui pateiktuose atsakymuose patvirtino, kad jie pagal 2013-03-05 akcijų pirkimo–pardavimo sutartis Pareiškėjui akcijų nepardavė, nurodė, kad jokie mokėjimai iš Pareiškėjo jiems nebuvo atlikti bei neigė pasirašę 2017-12-20 patvirtinimus, UAB „General Electric Solutions“ po galutinio ir neskundžiamo 2016-09-30 Aukščiausiojo Teismo sprendimo niekada nekontroliavo 100 proc. UAB „Solar LT“ akcijų, sprendimu 66 vnt. akcijų buvo išreikalauta iš įmonės Vokietijos piliečių H. U. ir D. S. naudai (kiekvienam po 33 vnt.), pagrįstai pakartotinio patikrinimo metu, vadovaujantis GPMĮ 19 straipsnio 3 dalies nuostatomis, buvo vertinama, jog Pareiškėjas nepatyrė 100000 Eur (345 280 Lt) UAB „Solar LT“ akcijų įsigijimo išlaidų.

Komisija k o n s t a t u o j a:

Pareiškėjo skundas atmestinas. Skundžiama Inspekcijos sprendimo dalis, kuria patvirtinta Kauno AVMI 2021-01-21 sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (7.45) FR0682-17 dalis dėl nurodymų Pareiškėjui į valstybės biudžetą sumokėti 18 734,94 Eur GPM bei 11 850,02 Eur GPM delspinigių, tvirtintina. Pareiškėjas neginčija Inspekcijos sprendimo dalies, kuria panaikinta Kauno AVMI sprendimo dalis dėl jam paskirtos 5 620 Eur GPM baudos ir pavesta vietos mokesčių administratoriui šioje dalyje priimti naują sprendimą. Atsižvelgdama į tai, Komisija sprendime pasisakys dėl ginčijamos Inspekcijos sprendimo dalies.

Mokestinis ginčas tarp šalių vyksta dėl mokesčių administratoriaus nurodymų Pareiškėjui į valstybės biudžetą sumokėti 18 734,94 Eur GPM bei 11 850 Eur GPM delspinigių, teisėtumo ir pagrįstumo. Kauno AVMI, atlikusi Pareiškėjo GPM apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo teisingumo pakartotinį mokestinį patikrinimą už laikotarpį nuo 2011-01-01 iki 2013-12-31 bei vadovaudamasi MAĮ 70 straipsniu ir Taisyklėmis, taikydamą išlaidų metodą, nustatė, kad Pareiškėjas 2013 m. patirtas išlaidas N. V. paskolos suteikimui dengė 85 971 Lt pajamomis, gautomis iš mokesčių administratoriui nežinomų šaltinių, kurių GPMĮ 25 straipsnyje ir 27 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka nedeklaravo bei nuo jų neapskaičiavo ir į biudžetą nesumokėjo GPM. Taip pat patikrinimo metu mokesčių administratorius nepripažino 345 280 Lt (100 000 Eur) Pareiškėjo Metinėje pajamų

deklaracijoje už 2013 m. deklaruotų parduotų UAB „Solar LT“ akcijų įsigijimo kainos ir su perleidimu nuosavybės susijusių išlaidų sumos.

Pareiškėjas pateiktą skundą bei jo atstovas skundo nagrinėjimo Komisijos posėdyje metu iš esmės laikosi pozicijos, jog ginčijamas Inspekcijos sprendimas naikintinas, nes jis yra neteisėtas ir nepagrįstas, mokesčių administratoriui neįrodžius, kad Pareiškėjas 2013 m. disponavo 85 971 Lt pajamomis iš mokesčių administratoriui nenustatytų kilmės šaltinių. Mokesčių administratoriui vykdomų kontrolės procedūrų metu Pareiškėjas pateikė visus dokumentus ir informaciją, pagrindžiančią, kad laikotarpiu nuo 2006-10-11 iki 2007-04-05 K. C. pervestos piniginės lėšos, nepanaudotos automobilių pirkimui, tais pačiais mokesčiais laikotarpiais Pareiškėjui buvo gražintos per trečiuosius asmenis. Pareiškėjo teigimu, mokesčių administratoriaus aptariamos aplinkybės dėl susitarimuose nurodytų pinigų gražinimo datų, K. C. parašų skirtingumo nepaneigia grynųjų pinigų gražinimo fakto Pareiškėjui. Mokesčių mokėtojo vertinimu, esant jo ir K. C. vienareikšmiškam patvirtinimui bei pasirašytiems susitarimams dėl piniginių lėšų gražinimo Pareiškėjui, mokesčių administratorius turėjo 357 882 Lt (132 000 JAV dolerių) pripažinti Pareiškėjo pajamomis ir įtraukti jas į pajamų ir išlaidų balansą, apskaičiuojant tikrinamojo laikotarpio piniginių lėšų likutį.

Skunde taip pat nesutinkama ir dėl 2013-03-05 UAB „Solar LT“ akcijų pirkimo–pardavimo sandorių su Vokietijos piliečiais H. U. bei D. S., kuriems už akcijų pardavimą buvo sumokėta 100 000 Eur (345 280 Lt), vertinimo. Pareiškėjo teigimu, akcijų perleidimo sandoriai iš tikrųjų įvyko, už parduodamas akcijas Vokietijos piliečiams H. U. bei D. S. buvo atsiskaityta sutartyse nurodytomis sumomis. Pastarąsias aplinkybes, anot Pareiškėjo, įrodo pačios ginčo sutartys, byloje pateikti H. U. ir D. S. 2017-12-20 patvirtinimai bei kiti byloje pateikti duomenys. Pareiškėjo teigimu, esant prieštaringsoms aplinkybėms ir nesant objektyvių duomenų, jog jis nėra patyręs 100 000 Eur išlaidų pagal 2013-03-05 UAB „Solar LT“ akcijų įsigijimo iš H. U. bei D. S. sandorius, mokesčių administratoriaus sprendimas šioje dalyje naikintinas.

Komisija, patikrinusi bylą teisės taikymo ir įrodymų vertinimo aspektu, atsižvelgusi į byloje pateiktą duomenų visumą, išnagrinėjusi Pareiškėjo skundo ir jo atstovo Komisijos posėdžio metu išdėstytus argumentus, nenustatė ir neturi pagrindo nesutikti su Inspekcijos nustatytais aplinkybėmis bei jų vertinimu. Inspekcija išsamiai ir visapusiškai išnagrinėjo bylą, tinkamai įvertino byloje surinktus duomenis bei padarė faktines aplinkybes atitinkančias išvadas. Atsižvelgdama į tai, kad mokesčių administratoriaus priimtuose ginčo procesiniuose dokumentuose ir šio Komisijos sprendimo nustatomojoje dalyje detalai aprašytos Pareiškėjo apmokestinimą lėmusios ginčo faktinės aplinkybės bei į tai, kad mokesčio ginčo dalyką apsprendžia pareikšti konkretūs ir aiškūs mokesčių mokėtojo reikalavimai, nagrinėjamu atveju Komisija sprendime pasisakys dėl Inspekcijos sprendimo pagrįstumo ir teisėtumo, atsižvelgdama į esminius skunde bei Komisijos posėdžio metu išsakytus nesutikimo su ginčijamu Inspekcijos sprendimu motyvus.

Dėl piniginių lėšų 2006–2007 m. pervestų K. C.

Bylos duomenimis pakartotinio mokesčio patikrinimo metu atlikta Pareiškėjo 2011-01-01–2013-12-31 laikotarpio pajamų ir išlaidų analizė, taip pat, siekiant kuo tiksliau ir objektyviau nustatyti Pareiškėjo turėtų pajamų likutį tikrinamojo laikotarpio pradžiai, atliktas pajamų ir išlaidų vertinimas nuo 2005-07-01 iki 2010-12-31. Iš ginčo medžiagos matyti, kad Kauno AVMI tikrinamojo laikotarpio Pareiškėjo gautas pajamas bei patirtas išlaidas nustatė pagal komercinių bankų bei kitų trečiųjų asmenų pateiktą informaciją, Inspekcijos duomenų bazėse turimą bei kitų institucijų pateiktą informaciją bei pagal pateiktus rašytinius paaiškinimus. Patikrinimo metu nustatyta, kad Pareiškėjo 2011–2012 m. gautos pajamos viršijo patirtas išlaidas. Tuo tarpu Pareiškėjo 2013-01-02 patirtos išlaidos, N. V. suteikiant 200 000 Lt paskolą, 85 971 Lt viršijo gautas Pareiškėjo pajamas bei turimus piniginių lėšų likučius. Mokesčių administratorius konstatavo, kad Pareiškėjas 85 971 Lt pajamų, kurios buvo panaudotos Pareiškėjui suteikiant paskolą N. V., kilmės šaltinių nepagrindė juridinę galią turinčiais dokumentais ar kitais objektyviais duomenimis.

Skunde bei Komisijos posėdyje išdėstytais nesutikimo su Inspekcijos sprendimu argumentais Pareiškėjas iš esmės ginčija pakartotinio mokesčio patikrinimo metu nustatytą tikrinamojo laikotarpio pradžios, t. y. 2011-01-01, turėtų pajamų bei piniginių lėšų likutį, motyvuodamas tuo, kad

byloje pateikti objektyvūs ir pakankami įrodymai apie K. C. 2006–2007 m. grynaisiais pinigais Pareiškėjui gražintas 357 882 Lt (132 000 JAV dolerių) pajamas, kurios įtrauktinos į jo tikrinamojo laikotarpio pradžios likutį. Dėl pastarosios aplinkybės mokesčių administratoriaus išvada dėl Pareiškėjo 2013 m. disponuotų 85 971 Lt pajamų iš nenustatytų kilmės šaltinių, yra nepagrįsta ir neteisinga, tuo pačiu nepagrįstai apskaičiuotas ir mokėtinas GPM bei su juo susiję delspinigiai.

Nagrinėjamoje byloje pagal Pareiškėjo AB SEB banke esančios sąskaitos išrašus nustatyta, kad Pareiškėjas trimis tarptautiniais mokėjimo nurodymais K. C. (duomenys neskelbtini) pervedė 357 882 Lt (132 000 JAV dolerių): 2006-10-11 – 82 308 Lt (30 000 JAV dolerių), 2006-10-26 – 197 892 Lt (72 000 JAV dolerių), 2007-04-05 – 77 682 Lt (30 000 JAV dolerių), nurodyta mokėjimo paskirtis – „automobilių pirkimui“, „pirkti automobilių“.

Atlikus pirminį mokestinį patikrinimą, Pareiškėjas su skundu Inspekcijai pateikė su K. C. pasirašytų susitarimų, kuriais įrodinėja grynųjų pinigų gražinimą, kopijas:

1) 2006-10-10 susitarimą, kuriame nurodyta, kad K. C. įsipareigojo gražinti Pareiškėjui 30 000 JAV dolerių. Pinigus įsipareigoja gražinti ne vėliau, kaip per penkias darbo dienas nuo pinigų gavimo. Minėtame susitarime nurodyta, kad 2006-10-13 K. C. sumokėjo 30 000 dolerių bei nurodytas K. C., kaip pasirašiusio asmens, parašas. Taip pat nurodyta, kad 2006-10-13 Pareiškėjas 30 000 JAV dolerių gavo, pretenzijų neturi bei nurodytas jo parašas.

2) 2006-10-25 susitarimą, kuriame nurodyta, kad K. C. įsipareigojo gražinti Pareiškėjui 72 000 JAV dolerių. Pinigus įsipareigoja gražinti ne vėliau, kaip per penkias darbo dienas nuo pinigų gavimo. Minėtame susitarime nurodyta, kad 2006-10-30 K. C. atidavė 72 000 JAV dolerių bei nurodytas K. C., kaip pasirašiusio asmens, parašas. Taip pat nurodyta, kad 2006-10-30 Pareiškėjas 72 000 JAV dolerių gavo bei nurodytas jo parašas.

3) 2007-04-04 susitarimą, kuriame nurodyta, kad K. C. įsipareigojo gražinti Pareiškėjui 30 000 JAV dolerių. Pinigus įsipareigoja gražinti ne vėliau, kaip per penkias darbo dienas nuo pinigų gavimo. Minėtame susitarime nurodyta, kad 2007-04-16 K. C. gražino 30 000 JAV dolerių bei nurodytas K. C., kaip pasirašiusio asmens, parašas. Taip pat nurodyta, kad 2007-04-16 Pareiškėjas pervestus 30 000 JAV dolerių į K. C. sąskaitą gavo grynaisiais pinigais, pretenzijų neturi bei nurodytas jo parašas.

Kauno AVMI, įvertinusi byloje pateiktus 2006-10-10, 2006-10-25 ir 2007-04-04 susitarimus, Pareiškėjo ir K. C. pateiktus paaiškinimus, padarė išvadą, jog Pareiškėjas nepateikė pakankamų ir neginčijamų įrodymų, pagrindžiančių, jog Pareiškėjas realiai grynaisiais pinigais gavo susitarimuose nurodytas piniginių lėšų sumas, iš viso 132 000 JAV dolerių. Inspekcija ginčijamu sprendimu palaikė vietos mokesčių administratoriaus poziciją ir konstatavo, kad nagrinėjamoje byloje nėra objektyvių duomenų, patvirtinančių apie Pareiškėjo ginčo piniginių lėšų gavimą ir disponavimą jomis.

Įvertinus ginčo šalių palaikomas pozicijas, nagrinėjamos bylos esminiu įrodinėjimo dalyku yra aplinkybės nustatymas – ar Pareiškėjas pagal ginčo susitarimus su K. C. realiai gavo pinigines lėšas (132 000 JAV dolerių) ar ne.

Atitinkamai, LVAT dėl įrodymų vertinimo mokestinių ginčų bylose, kuomet, remiantis įvairiais civiliniais sandoriais, įrodinėjamas (grindžiamas) mokesčių mokėtojo gautų pajamų realumas, yra išaiškinęs, jog įrodinėjimo dalykas šiuo atveju yra aplinkybės, ar pinigų sumos mokesčių mokėtojui realiai buvo ar nebuvo perduotos. Šios aplinkybės turėtų būti įrodinėjamos tiesioginiais įrodymais, iš kurių galima daryti vienareikšmišką išvadą apie įrodinėjimo dalyką sudarančias aplinkybes (pvz., mokėjimo pavedimai, patvirtinantys lėšų judėjimą; asmenų, iš kurių pajamos neva gautos, paaiškinimai apie tai, kad lėšos perduotos ar neperduotos; kitų liudytojų, galinčių patvirtinti ar paneigti lėšų perdavimą, parodymai (žr., pvz., LVAT 2017-07-13 nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1345-442/2017, kt.). Įstatymas nedraudžia įrodinėti ir netiesioginiais įrodymais, t. y. įrodymais, daugiareikšmiai susijusiais su įrodinėjimo dalyką sudarančiomis aplinkybėmis (pvz., įrodymai apie tai, kokiomis lėšomis galėjo disponuoti asmuo, iš kurio galėjo būti gautos pajamos; įrodymai apie gautų lėšų panaudojimo aplinkybes ir pan.). Išvados apie mokesčių mokėtojo tam tikrų civilinių sandorių pagrindu gautų pajamų realumą pagal LVAT praktiką darytinos sistemiskai bei kompleksiskai įvertinus visus tiesioginius bei netiesioginius įrodymus, pagrindžiančius ar paneigiančius objektyvų pajamų gavimo faktą. Vien atskirų formalių įrodymų apie

pajamas pateikimas, nesant realaus pajamų gavimo fakto, patvirtinto visapusiška pajamų gavimo faktinių aplinkybių analize, paties pajamų gavimo nepagrindžia. Tokia išvada darytina ir atsižvelgiant į MAĮ 10 straipsnio nuostatas, įtvirtinančias turinio viršenybės prieš formą principą, pagal kurį mokesčių teisiniuose santykiuose viršenybė teikiama šių santykių dalyvių veiklos turiniui, o ne jos formaliai išraiškai (žr., pvz., LVAT 2014-02-12 nutartį administracinėje byloje Nr. A-556-554/2014). Tik paaiškinimų (duomenų) apie gautas pajamas teikimas, nesant realaus tų pajamų gavimo fakto, pajamų gavimo nepagrindžia (žr., pvz., LVAT 2020-02-26 nutartį administracinėje byloje Nr. A-3363-556/2020).

Be kita ko, LVAT savo praktikoje taip pat yra konstatavęs, kad pareiga nurodyti pajamų šaltinius pirmiausia tenka mokesčių mokėtojui, kuris ir privalo užtikrinti, jog esant kompetentingų valstybės institucijų reikalavimui, galės pateikti šiuos šaltinius pagrindžiančius dokumentus. Pasirinkdamas pajamas gauti grynaisiais pinigais (dėl ko šių pajamų gavimo faktas nėra fiksuojamas kredito įstaigose esančių sąskaitų įrašuose) ir šių pajamų nedeklaruodamas pateikiant atitinkamo mokesčio laikotarpio pajamų deklaracijas (pvz., kai tokios deklaracijos teikimas nėra privalomas), mokesčių mokėtojas prisiima ir visą riziką dėl jam tenkančios įrodinėjimo naštos (LVAT 2013-04-15 nutartis administracinėje byloje Nr. A-602-27-13/2013, 2019-01-14 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1342-422/2018).

Vadinasi, Pareiškėjo tvirtinimas apie tai, jog pagal pateiktus Pareiškėjo ir K. C. surašytus 2006-10-10, 2006-10-25 ir 2007-04-04 susitarimus dėl 132 000 JAV dolerių grąžinimo Pareiškėjui, turėjo būti pagrįstas taip, kad nekiltų jokių abejonių dėl šių pinigų realumo. Kaip matyti iš ginčo medžiagos, Pareiškėjo pagrindimas dėl 132 000 JAV dolerių grąžinimo grynaisiais pinigais remiasi išimtinai Pareiškėjo ir K. C. surašytais 2006-10-10, 2006-10-25 ir 2007-04-04 susitarimais bei šalių paaiškinimais, pateiktais mokesčių administratoriui.

Komisija, įvertinusi byloje ginčo šalių pateiktus duomenis, patikrinimo metu nustatytas aplinkybes, pastebi, kad Pareiškėjas, nors ir teigdamas, kad pagal minėtus susitarimus K. C. pervestos piniginės lėšos kelių dienų laikotarpyje buvo grąžintos jam per trečiuosius asmenis, tačiau susipažinus su Pareiškėjo bei K. C. pateiktų paaiškinimų turiniu, juose neįvardinti konkretūs asmenys, faktiškai perdavę grynuosius pinigus Pareiškėjui, nepaaiškintos ir nedetalizuotos pateiktų susitarimų surašymo, pasirašymo ir perdavimo sandorio šalims, tuo pačiu ir grynųjų pinigų grąžinimo aplinkybės. Pastebėtina, kad skunde Komisijai bei jo nagrinėjimo posėdžio metu Pareiškėjas taip pat neidentifikavo asmenų, kurie tariamai jam grąžino ginčo sumas K. C. pavedimu. Iš esmės apsiribota tik lakoniškų bei hipotetinių atsakymų pateikimu, kurie, Komisijos vertinimu, nesudaro pagrindo vienareikšmiškos išvados darymui apie Pareiškėjui faktiškai grąžintas 132 000 JAV dolerių sumas grynaisiais pinigais.

Pareiškėjas dėl 2006-10-10, 2006-10-25, 2007-04-04 įformintuose susitarimuose bei K. C. 2020-03-04 paaiškiniame mokesčių administratoriui nurodytų K. C. skirtingų parašų pateikia kelias gynybines versijas, pavyzdžiui, galimai K. C. patyrė rankos traumą, dėl kurios pasikeitė ir rašymo stilius, taip pat, pasak Pareiškėjo, parašą galima pakeisti. Tačiau savo pasvarstymams pagrįsti Pareiškėjas nepateikė jokių objektyvių duomenų, kurie leistų pripažinti pateiktų argumentų teisingumą ir tikrumą. Tuo tarpu, Komisija, įvertinusi pastaruosius duomenis, sutinka su mokesčių administratoriaus išvada, jog K. C. parašas, nurodytas susitarimuose bei paaiškiniame, vizualiai yra skirtingas, be kita ko, skiriasi ne tik rašymo stilius, bet ir 3 susitarimuose K. C. pavardė parašyta su klaida (C.), nors šiuos dokumentus pasirašinėjo pats K. C. Pastarosios aplinkybės taip pat sudaro pagrindą abejoti pateiktų susitarimų patikimumu ir tikrumu.

Kaip teisingai Inspekcija ginčijamame sprendime pažymėjo, Pareiškėjo pateikti susitarimai su K. C. dėl grąžinamų 132 000 JAV dolerių, laiko požiūriu yra surašyti anksčiau nei realiai įvykdyti piniginių lėšų pavedimai K. C. į jo asmeninę banko sąskaitą, pavyzdžiui, susitarimas dėl 30 000 JAV dolerių grąžinimo surašytas 2006-10-10, Pareiškėjo pavedimas atliktas 2006-10-11, kitas susitarimas dėl 72 000 JAV dolerių grąžinimo surašytas 2006-10-25, pavedimas atliktas 2006-10-26, paskutinis susitarimas dėl 30 000 JAV dolerių grąžinimo surašytas 2007-04-04, pavedimas atliktas 2007-04-05. Ginčo atveju lieka šalių nepaaiškintos aplinkybės, kodėl net 3 kartus, dar negavus piniginių lėšų, skirtų automobilių pirkimui, pavedimo per banką (ar galimai gavus tą pačią dieną, vertinant JAV

laiko juosta), jau buvo forminami susitarimai K. C. vardu, ir pastarasis įsipareigojo pinigus grąžinti ne vėliau kaip per penkias darbo dienas nuo pinigų gavimo dienos.

Galiausiai, atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad aptariamai ginčo susitarimai mokesčių administratoriui pateikti tik atlikus pirminį Pareiškėjo mokesčių patikrinimą, t. y. iš esmės Pareiškėjui jau žinant apie patikrinimo aktu nustatytus mokesčius pažeidimus, įskaitant ir nustatytą Pareiškėjo iš oficialių šaltinių gautų pajamų trūkumą, atitinkamai ir dėl to grėšiančios mokesčių atsakomybės. Tuo pačiu pastebėtina, kad aplinkybės dėl 132 000 JAV dolerių grąžinimo Pareiškėjui grynaisiais pinigais bei tariamai jas pagrindžiantys 2006–2007 m. Pareiškėjo su K. C. pasirašyti susitarimai nebuvo pateikti mokesčių administratoriui ir ankstesnių Pareiškėjo atžvilgiu vykdytų kontrolės procedūrų metu (bylos duomenimis Pareiškėjo operatyvus patikrinimas atliktas 2013-12-04). Operatyvaus patikrinimo metu Pareiškėjo 2013-11-28 pateiktame paaiškinime apie turto įsigijimo ir (ar) pajamų gavimo šaltinius ir jų pagrindimą (FR0698) už laikotarpį 2008–2012 m. informacijos apie Pareiškėjo gautas ir disponuojamas 132 000 JAV dolerių sumas nepateikta, nepateikti ir pastarąsias aplinkybes tariamai patvirtinantys susitarimai. Pažymėtina, kad faktiškai disponuodamas ginčo pajamomis iki tikrinamojo laikotarpio pradžios, Pareiškėjas privalėjo mokesčių administratoriui pareikalavus (toks mokesčių administratoriaus 2013-11-19 nurodymas Nr. (8.16-11M)-R3-Mar-2186 bylos duomenimis Pareiškėjui pateiktas) paaiškinti ir pagrįsti turto įsigijimo ir pajamų gavimo šaltinius. Pastaroji mokesčių mokėtojo pareiga, be kita ko, įtvirtinta MAĮ 41 straipsnyje, numatančiame, kad mokesčių mokėtojas privalo ne vėliau kaip per 10 dienų (jei mokesčių administratorius nenustato ilgesnio termino) nuo šio Įstatymo 33 straipsnio 13 punkte minimo mokesčių administratoriaus nurodymo įteikimo dienos pateikti paaiškinimus apie turto įsigijimo ir pajamų gavimo šaltinius ir juos pagrįsti. Komisijos vertinimu, Pareiškėjo pateiktame 2013-11-28 bei 2013-12-04 patikslintame paaiškinime apie turto įsigijimo ir pajamų gavimo šaltinius duomenų apie 132 000 JAV dolerių disponavimą nepateikimas iš esmės liudija, jog minėtu laikotarpiu Pareiškėjas ginčo pajamų neturėjo. Komisija atkreipia dėmesį, kad LVAT praktikoje pirmenybė teikiama pirminiems laiko ir kitų aplinkybių nepaveiktiems parodymams (žr., pvz., LVAT 2009-06-12 nutartį administracinėje byloje Nr. A-556-695/2009 ir kt.). Taigi Pareiškėjo operatyvaus patikrinimo metu pateikti paaiškinimai apie turto įsigijimo ir pajamų gavimo šaltinius 2008–2012 m. pripažintini patikimesniais parodymais, nes yra pirminiai ir nepaveikti patikrinimo metu nustatytų mokesčių pažeidimų bei dėl to apskaičiuoto mokėtino į valstybės biudžetą mokesčio.

Atitinkamai nepagrįstais pripažintini ir Pareiškėjo skundo argumentai, kad minėtame 2013-11-28 paaiškinime apie turto įsigijimo ir (ar) pajamų gavimo šaltinius ir jų pagrindimą (FR0698) bei Pareiškėjo 2013-12-04 pateiktame patikslintame paaiškinime 2008-01-01 laikotarpio pradžios nurodytą 678 000 Lt grynųjų pinigų likutį sudarė ir K. C. grynaisiais pinigais grąžintos ginčo piniginės lėšos. Bylos duomenimis Pareiškėjo 2013-11-28 pateiktame paaiškinime nurodyta 2008-01-01 ne banke turimų piniginių lėšų suma – 788 000 Lt, kurią sudarė: 488 000 Lt banko paskolos likutis (paskola suteikta 2006-09-22 AB SEB banko 500 000 Lt sumai) bei 300 000 Lt fizinių asmenų 1995–1999 m. dovanotos ir skolintos lėšos. Pareiškėjas 2013-12-04 pateiktame patikslintame paaiškinime nurodytas sumas pakoregavo ir ne banke turimų piniginių lėšų likutį sumažino 110 000 Lt (pasiskolintomis iš fizinių asmenų lėšomis). Kaip jau minėta aukščiau šiame sprendime, informacijos apie K. C. grynaisiais pinigais grąžintus 132 000 JAV dolerius Pareiškėjo 2013-11-28 bei 2013-12-04 pateiktuose paaiškinimuose nepateikta.

Iš ginčo medžiagos matyti, kad Kauno AVMI tikslu surinkti papildomus įrodymus apie 132 000 JAV dolerių panaudojimo aplinkybes pagal K. C. vardu įformintus 2006-10-10, 2006-10-25, 2007-04-04 susitarimus atliko Pareiškėjo finansinės padėties analizę, kurios metu nustatyta, kad laikotarpiu nuo 2006-10-10 iki 2007-04-04 į Pareiškėjo banko sąskaitas nebuvo įnešami grynųjų pinigai. Grynųjų pinigų įnešimai į AB SEB banko sąskaitą Nr. (duomenys neskelbtini) fiksuoti 2007-06-18 – 3 000 Lt, 2007-09-03 – 3 000 Lt, 2007-11-23 – 2 200 Lt, 2007-12-28 – 3 500 Lt. Taip pat atlikus minėto laikotarpio Pareiškėjo gautų pajamų ir patirtų išlaidų grynaisiais pinigais vertinimą, nustatytas 72 890 Lt pajamų trūkumas, Pareiškėjo padengtas iš banko sąskaitų grynaisiais pinigais išimta 97 000 Lt suma (Kauno AVMI sprendimo 12–13 psl.). Pareiškėjas dėl pastarųjų mokesčių administratoriaus nustatytų aplinkybių skunde pasisako, kad iš

banko sąskaitų išgryninti 97 000 Lt panaudoti jo finansinėje veikloje. Tuo tarpu K. C. grąžintų ginčo JAV dolerių nekonvertavo į litus, nenaudojo jų patiriamų išlaidų dengimui, turėdamas tikslą vystyti prekybos automobiliais iš JAV veiklą. Tačiau Pareiškėjas savo argumentų pagrindimui nepateikė jokių faktinių duomenų, kurie galėtų paneigti mokesčių administratoriaus nustatytas aplinkybes bei surinktus įrodymus.

Nesutiktina su Pareiškėjo skundo argumentais, kad mokesčių administratorius pakartotinio mokestinio patikrinimo metu vertino tik tuos duomenis, kurie patvirtino Pareiškėjo mokestinę prievolę. Bylos duomenimis mokesčių administratoriaus pakartotinio patikrinimo metu Pareiškėjo naudai pripažino šias aplinkybes: Pareiškėjas ne banke 2005-06-30 galėjo turėti 2005-07-18 paaiškinime nurodytą 300 000 Lt piniginių lėšų likutį (pajamų – išlaidų balanso duomenys pateikti pakartotinio patikrinimo akto 4 lentelėje), minėtu laikotarpiu nustatytas turėtas piniginių lėšų likutis iš viso sudarė 300 034 Lt (ne banke – 300 000 Lt, banke – 34,07 Lt) ir jis įvertintas apskaičiuojant tikrinamojo laikotarpio pradžios, t. y. 2011-01-01, Pareiškėjo turėtų piniginių lėšų likutį ne banke; Pareiškėjas iki 2013-12-31 laikotarpio nėra sugrąžinęs Vienkartinėje gyventojų (šeimų) turto deklaracijoje deklaruotų paskolų, kurios nepriskirtos Pareiškėjo patirtoms išlaidoms: S. O. (mirusiai 2005-02-04) 190 000 Lt, mamai A. G. 40 000 Lt ir T. S. (mirusiam 1999-07-27) 75 000 Lt (žr. pakartotinio patikrinimo akto 13–15 psl.); tai pat pripažinta, kad Pareiškėjas 2004 m. nepatyrė 16 912 Lt namo rekonstrukcijos išlaidų, atitinkamai sumažintos 2004 m. Pareiškėjo išlaidos; Pareiškėjo 2006 m. pajamos padidintos 103 709 Lt, pripažinus 30 000 Eur grynųjų pinigų grąžinimą iš Olandijos įmonės Main Wind BV Robert del Kneecht. Komisija akcentuoja, kad mokesčių administratorius pakartotinio mokestinio patikrinimo metu įvertino Komisijos 2019-09-06 sprendime Nr. S-110 (7-60/2019) nurodytas aplinkybes, joms patvirtinti papildomai surinko naujus įrodymus bei atliko objektyvią ir visapusišką jų analizę, prieš padarydamas galutines išvadas. Tuo tarpu iš Pareiškėjo pusės pateikiami argumentai, kad duomenys vertinti selektyviai, išimtinai atrenkant tik tas aplinkybes, kurios patvirtina mokestinę prievolę, yra nepagrįsti ir nesudaro pagrindo pakeisti mokestinio patikrinimo metu padarytų išvadų.

Apibendrinama tai, kas išdėstyta, Komisija akcentuoja, kad mokesčių mokėtojo įpareigojimas pagrįsti atitinkamų pajamų šaltinius reiškia, kad jo nurodomi pajamų šaltiniai turi būti realūs, o pateikti įrodymai apie piniginių lėšų gavimą iš atitinkamų šaltinių atspindėti realiai susiklosčiusias faktines aplinkybes, ypač tais atvejais, kai gautų pajamų šaltinis yra ne paties mokėtojo veikla, o kito asmens gautos pajamos. Todėl turi būti pateikti pakankami ir neginčijami įrodymai, kad atitinkamo dydžio pajamos realiai yra gautos konkrečiu nurodytu būdu iš nurodyto pajamų šaltinio, t. y. šaltinis turi būti ne tik realus, bet ir turi būti objektyviais duomenimis patvirtintos aplinkybės, kad lėšos realiai perduotos mokėtojui (žr., pvz., LVAT 2011-09-09 nutartį administracinėje byloje Nr. A556-3513/2011). Pareiškėjo ginčo atveju pasirinktos įrodinėjamo priemonės – 2006-10-10, 2006-10-25, 2007-04-04 K. C. išduoti susitarimai, tariamai pagrindžiantys Pareiškėjui 132 000 JAV dolerių grynaisiais pinigais grąžinimo faktą, ginčo šalių pateikti paaiškinimai, kurie turinio požiūriu iš esmės yra neišsamūs ir neatskleidžia tikrųjų susitarimų surašymo bei piniginių lėšų grąžinimo Pareiškėjui aplinkybių – Komisijos vertinimu, byloje nustatytų faktinių duomenų bei juos pagrindžiančių įrodymų kontekste teisiškai nėra pakankamos. Komisija sutinka su Inspekcijos sprendime išdėstyta pozicija, kad pateiktuose susitarimuose nurodytos grąžintinos grynųjų pinigų sumos realiai Pareiškėjui nebuvo grąžintos, o nurodyti dokumentai buvo surašyti formaliai, siekiant mokesčių administratoriui pagrįsti trūkstamus pajamų šaltinius. Todėl Inspekcijos atliktas Pareiškėjo nurodytais susitarimais grindžiamų pajamų šaltinių vertinimas atitinka LVAT suformuotas tokių aplinkybių vertinimo taisykles, o Pareiškėjo pozicija dėl realiai grąžintų 132 000 JAV dolerių laikytina nepagrįsta.

Dėl UAB „Solar LT“ akcijų pardavimo

Bylos duomenimis Pareiškėjas pagal 2010-03-22 akcijų pirkimo–pardavimo sutartį iš I. M. už 5 000 Lt įsigijo 50 vnt. 100 Lt nominalios vertės UAB „Solar LT“ akcijų, kurias 2011-02-08 akcijų pirkimo–pardavimo sutartimi (notarinis registro Nr. 672) už 5 000 Lt lygiomis dalimis – po 25 vnt. pardavė Vokietijos piliečiams H. U. ir D. S. Taip pat nustatyta, kad Pareiškėjas pagal 2013-03-05 notariškai nepatvirtintas akcijų pirkimo–pardavimo sutartis iš

H. U. ir D. S. nupirko 66 vnt. UAB „Solar LT“ akcijų už 100 000 Eur (345 280 Lt). Pareiškėjas 2013-03-07 akcijų pirkimo–pardavimo sutartimi iš R. Jakšto už 50 000 Eur (172 640 Lt) įsigijo 34 vnt. 100 Lt nominalios vertės UAB „Solar LT“ akcijų.

Visas įsigytas UAB „Solar LT“ akcijas (100 proc.) Pareiškėjas 2013-03-07 pardavė UAB „General Electric Solutions“ už 350 000 Eur (1 208 480 Lt). Bylos duomenimis UAB „General Electric Solutions“ 2013-03-07 į asmeninę Pareiškėjo banko sąskaitą, esančią „Swedbank“, AB pervedė 175 000 Eur, kitų mokėjimų nebuvo atlikta. Minėtas pajamas UAB „General Electric Solutions“ deklaravo Inspekcijai pateiktoje „Gyventojams išmokėtų išmokų, pagal mokesčio mokėjimo tvarką priskiriamų B klasės pajamoms“ deklaracijoje (forma FR0471) už 2013 m.

Ginčo medžiagos duomenimis Pareiškėjas pateiktoje 2013 m. Metinėje pajamų deklaracijoje (forma GPM308) deklaravo 604 240 Lt vertybinių popierių pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybės pajamas bei 517 920 Lt šio turto įsigijimo kainą ir kitas su jo pardavimu ar kitokiu perleidimu nuosavybės susijusias išlaidas. UAB „Solar LT“ akcijų įsigijimo kainai priskirtos išlaidos, patirtos įsigyjant akcijas pagal 2013-03-05 sandorius iš J. A. Schinner ir H. A. Sebald už 100 000 Eur (345 280 Lt) bei pagal 2013-03-07 sandorį iš R. Jakšto už 50 000 Eur (172 640 Lt).

Mokesčių administratorius, vadovaudamasis 2016-03-03 Lietuvos apeliacinio teismo sprendimu civilinėje byloje Nr. 2A-98-407/2016, kuris buvo patvirtintas 2016-09-30 Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartimi civilinėje byloje Nr. 3K-3-395-469/2016, 2017-10-26 Kauno apygardos teismo nutartimi civilinėje byloje Nr. 2A-1584-601/2017, kuri patvirtinta 2018-11-15 Lietuvos apeliacinio teismo nutartimi civilinėje byloje Nr. A2-568-516/2018, 2018-01-05 Kauno apygardos teismo nutartimi civilinėje byloje Nr. 2-329-413/2018, taip pat Vokietijos mokesčių administratoriaus pateikta informacija, jog H. U. ir D. S. pagal 2013-03-05 ginčo akcijų perleidimo sandorius Pareiškėjui nepardavė 66 vnt. UAB „Solar LT“ akcijų, 2017-12-20 patvirtinimų nepasirašė, padarė išvadą, kad 2013-03-05 akcijų pirkimo–pardavimo sandoriai yra negaliojantys nuo jų sudarymo momento ir Pareiškėjas minėtų sutarčių pagrindu negali grįsti 100 000 Eur (345 280 Eur) UAB „Solar LT“ akcijų įsigijimo išlaidų. Atitinkamai pripažinta, kad Pareiškėjas 2013 m. galėjo deklaruoti 172 640 Lt akcijų įsigijimo išlaidų sumą, patirtą įsigyjant 34 vnt. UAB „Solar LT“ akcijų iš N. V. pagal 2013-03-07 akcijų įsigijimo sandorį.

Pareiškėjas pateiktu skundu bei Komisijos posėdžio metu išsakytais argumentais iš esmės nesutinka su pastarosiomis mokesčių administratoriaus padarytomis išvadomis ir laikosi pozicijos dėl Inspekcijos sprendimo naikavimo patikrinimo metu netinkamai kvalifikavus ir įvertinus visas byloje reikšmingas faktines aplinkybes 2013-03-05 UAB „Solar LT“ akcijų perleidimo sandorių aspektu. Pareiškėjo pozicija – akcijų perleidimo sandoriai iš tikrųjų įvyko, už parduodamas akcijas Vokietijos piliečiams H. U. bei D. S. buvo sumokėta 100 000 Eur (345 280 Eur) sutartyse nurodytomis sumomis, todėl patirtos išlaidos priskirtinos akcijų įsigijimo kainai.

Ginčo teisinius santykius reglamentuojančio GPMĮ (tikrintuoju laikotarpiu galiojusi įstatymo redakcija) 16 straipsnio 1 dalies 4 punktas numatė, kad apskaičiuojant apmokestinamąsias pajamas, iš pajamų šio įstatymo nustatyta tvarka atimama per mokestinį laikotarpį parduoto ar kitaip perleisto nuosavybės ne individualios veiklos turto įsigijimo kaina ir su šio turto pardavimu ar kitokiu perleidimu nuosavybės susijusios išlaidos – šio įstatymo 19 straipsnyje nustatyta tvarka. GPMĮ 19 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad pardavus ar kitaip perleidus nuosavybės ne individualios veiklos turtą ir (ar) individualios veiklos turtui priskirtą (visą ar jo dalį) nekilnojamąjį pagal prigimtį daiktą, iš gautų pajamų šiame straipsnyje nustatyta tvarka gali būti atimta: 1) turto įsigijimo kaina; 2) su šio turto pardavimu arba kitokiu perleidimu nuosavybės ar išvestinės finansinės priemonės realizavimu susiję teisės aktuose nustatyti privalomi mokėjimai. GPMĮ 19 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad turto įsigijimo kainai priskiriamos išlaidos, patirtos įsigyjant turtą, įskaitant su šio turto įsigijimu susijusius teisės aktuose nustatytus privalomus mokėjimus. Pagal GPMĮ 19 straipsnio 3 dalies nuostatas, leidžiama atimti tik tas sumas, kurios pagrindžiamos dokumentais, turinčiais visus Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatyme ir kituose teisės aktuose numatytus privalomus apskaitos dokumentų rekvizitus, ir (arba) galiojančiais sandoriais, ir (arba) užsienio vienetų bei gyventojų surašytais dokumentais, jei iš šių dokumentų galima nustatyti ūkinės operacijos turinį.

Nagrinėjama atveju nekeliamas ginčas dėl aptartos teisės normos, reglamentuojančios perduoto turto įsigijimo kainos ir su to turto ar daikto pardavimu ar kitokiu perleidimu susijusių išlaidų pripažinimą, taikymo ir aiškinimo. Tačiau keliamas klausimas, ar 2013-03-05 akcijų pirkimo–pardavimo sutartis, kuriomis įrodinėjamos Pareiškėjo patirtos 100 000 Eur (345 280 Eur) išlaidos UAB „Solar LT“ akcijų įsigijimui, pripažintinos pakankamais ir tinkamais įrodymais GPMĮ 19 straipsnio nuostatų vertinimo aspektu.

LVAT ne kartą yra išaiškinęs, jog konstatuoti tam tikro fakto buvimą ar nebuvimą galima tik remiantis byloje surinktų įrodymų visuma. Nustatant teisiškai reikšmingas aplinkybes, turi būti įvertintas surinktų įrodymų pakankamumas, jų nuoseklumas, galimi prieštaravimai, logiškumas, atitinkamų duomenų nurodymo aplinkybės, įrodymų šaltinių patikimumas (LVAT 2015-02-26 nutartis administracinėje byloje Nr. A-544-822/2015).

Kaip matyti iš byloje pateiktų duomenų, Pareiškėjas skunde Komisijai išdėstyta poziciją iš esmės grindžia tais pačiais motyvais, kurie buvo teikiami ir vietos mokesčių administratoriui su pastabomis bei iniciavus mokesčių ginčą Inspekcijoje. Komisija, susipažinusi su byloje esančiais faktiniais duomenimis, sprendžia, kad mokesčių administratorius, nuosekliai ir išsamiai pasisakė dėl Pareiškėjo keliamų klausimų ginčo aspektu, visapusiškai ir objektyviai išdėstė, kuriais įrodymais grindžiamos mokesčių administratoriaus išvados, o kurie įrodymai atmetami, suformavo faktines aplinkybes atitinkančias bei įrodymais pagrįstas išvadas. Komisijos vertinimu, Pareiškėjos apsiribojimas tais pačiais motyvais ir argumentais bei jų atkartojimas Komisijos nagrinėjimo mokesčio ginčo stadijoje, nepateikus šiuos argumentus pagrindžiančių objektyvių įrodymų ar naujai paaiškėjusių ginčo nagrinėjimui reikšmingų aplinkybių, negali paneigti mokesčių administratoriaus surinktų ir administracinėje byloje esančių duomenų bei jų pagrindu padarytų išvadų.

Mokesčių administratoriaus išvadą nepripažinti Pareiškėjo tariamai patirtas 100 000 Eur (345 280 Lt) UAB „Solar LT“ akcijų įsigijimo išlaidas pagal 2013-03-05 sudarytas akcijų pirkimo–pardavimo sutartis, patvirtina byloje pateiktas 2016-03-03 Lietuvos apeliacinio teismo sprendimas civilinėje byloje Nr. 2A-98-407/2016, kuris buvo patvirtintas 2016-09-30 Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartimi civilinėje byloje Nr. 3K-3-395-469/2016. 2016-03-03 Lietuvos apeliacinis teismas sprendime byloje Nr. 2A-98-407/2016, panaikinęs Kauno apygardos teismo 2015-04-13 sprendimą ir Kauno apygardos teismo 2015-04-24 papildomą sprendimą, nusprendė pripažinti negaliojančiomis nuo sudarymo momento 2013-03-05 akcijų pirkimo–pardavimo sutartis, pagal kurias ieškovai H. U. ir D. S. perleido atsakovui Pareiškėjui po 33 proc. UAB „Solar LT“ akcijų bei išreikalauti iš atsakovės UAB „General Electric Solutions“ ieškovams H. U. ir D. S. kiekvienam po 33 proc. UAB „Solar LT“ akcijų.

2016-03-03 Lietuvos apeliacinio teismo sprendime civilinėje byloje Nr. 2A-98-407/2016 teisėjų kolegija dėl atsiskaitymo pagal ginčo sandorius pasisakė, kad „atsakovas V. G. įrodinėjo, kad su ieškovais atsiskaitė. Kolegijos vertinimu, atsiskaitymo su ieškovais pagal ginčo sutartis faktas netiesiogiai galėtų patvirtinti ieškovų valią dėl ginčo akcijų perleidimo atsakovui V. G. Tačiau byloje esančių įrodymų nepakanka spręsti apie atsakovo V. G. atsiskaitymą su ieškovais pagal ginčo akcijų pirkimo–pardavimo sutartis. Pačiose ginčijamose sutartyse, kurių ieškovai nurodo nepasirašę, įtvirtinta nuostata, kad ieškovai pagal ginčo sutartis gavo po 50 000 Eur už akcijas, negali būti vertinama kaip tinkamas įrodymas, patvirtinantis atsakovo atsiskaitymą su ieškovais, kadangi, kaip pirmiau konstatuota, šiuo atveju sutarčių kopijos nepatvirtina šių sutarčių egzistavimo fakto. Kitokių rašytinių įrodymų, patvirtinančių, kad atsakovas V. G. sumokėjo ieškovams pinigus pagal ginčo sutartis, nėra pateikta. Liudytoju apklausto su atsakovu V. G. susijusio D. P. paaiškinimai, kad jis 2013-03-05 atvežė atsakovui S. Kavaliauskui 100 000 Eur (kuriuos atsakovas V. G. nurodė sumokėjęs ieškovams pagal ginčo sutartis) ir atsakovo biure matė ieškovus, ieškovams teigiant priešingai ir nesant kitų D. P. paaiškinimus patvirtinančių įrodymų, nėra pakankami spręsti nei apie tai, kad ieškovai pasirašė ginčo sutartis, nei apie tai, kad atsakovas V. G. atsiskaitė su ieškovais pagal ginčo sutartis.“

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2016-09-30 nutartyje civilinėje byloje Nr. 3K-3-395-469/2016, be kita ko, vadovaudamasis apelianto akcentuojamoje civilinėje byloje Nr. 3K-3-303/2013 nurodytais išaiškinimais dėl sutarčių kopijų įrodomosios reikšmės, pripažino, kad

apeliacinės instancijos teismas 2016-03-03 sprendime byloje surinktų įrodymų pagrindu padaręs išvadą, jog akcijų pirkimo–pardavimo sutarčių kopijos, nesant sutarčių originalų ir kitų tokių sutarčių sudarymą pagrindžiančių įrodymų, nepatvirtina, jog sutartys buvo sudarytos ir vykdomos, nepažeidė CPK normų, reglamentuojančių įrodinėjimo taisykles.

Atsižvelgiant į Lietuvos apeliacinio teismo ir Lietuvos Aukščiausiasis Teismo priimtuose procesiniuose sprendimuose išdėstytas nuostatas, konstatuotina, kad nagrinėjamo ginčo atveju nenustatyta jokių aplinkybių, kurių pagrindu būtų galima patvirtinti Pareiškėjo pagal įformintas 2013-03-05 akcijų pirkimo–pardavimo sutartis vykdytus realius atsiskaitymus su H. U. ir D. S. už akcijas, tuo pačiu pripažinti realiai patirtas ir mokesčių mokėtojo patirtas 100 000 Eur (345 280 Lt) akcijų įsigijimo išlaidas. Pažymėtina, kad Komisija šiame ginčo nagrinėjimo etape negali kitaip vertinti bylos faktinių aplinkybių, kurios yra patvirtintos įsiteisėjusiais teismų sprendimais.

Bylos duomenimis, mokesčių administratorius, vykdydamas Komisijos 2019-09-06 sprendimo Nr. S-110 (7-60/2019) nurodymus, pakartotiniais ginčijamais sprendimais įvertino 2018-01-05 Kauno apygardos teismo nutartį civilinėje byloje Nr. 2-329-413/2018, kurioje iš esmės buvo sprendžiami klausimai dėl visuotinių acininkų susirinkimo sprendimų pripažinimo negaliojančiais bei laikinųjų apsaugos priemonių taikymo. Tuo pačiu, mokesčių administratorius įvertino ir 2018-11-15 Lietuvos apeliacinis teismo nutartį civilinėje byloje Nr. 2A-568-516/2018, kuria palikta nepakeista 2017-10-26 Kauno apygardos teismo nutartis civilinėje byloje Nr. A2-1584-601/2017. Pastarąja nutartimi buvo atmestas UAB „General Electric Solutions“ prašymas civilinėje byloje Nr. 2-447-390/2015 dėl teismo sprendimo panaikinimo dalyje, kuriame teismas pripažino negaliojančiomis nuo sudarymo momento 2013-03-05 akcijų pirkimo–pardavimo sutartis, pagal kurias H. U. ir D. S. perleido Pareiškėjui po 33 vnt. UAB „Solar Lt“ akcijų. Komisija, įvertinusi pastarąsias teismų nutartis turinio aspektu, sutinka su mokesčių administratoriaus išvada, kad minėtose bylose nebuvo nagrinėtas ginčijamų 2013-03-05 UAB „Solar LT“ akcijų pirkimo–pardavimo sutarčių galiojimas, atitinkamai nebuvo spęstas klausimas ir dėl Pareiškėjo tariamo atsiskaitymo pagal ginčo sandorius bei patirtų 100 000 Eur (345 280 Eur) akcijų įsigijimo išlaidų.

Kaip matyti iš ginčo medžiagoje pateiktų duomenų, Pareiškėjas atsiskaitymą pagal 2013-03-05 akcijų pirkimo–pardavimo sutartis grindžia ir pateiktais 2017-12-20 lietuvių kalba surašytais patvirtinimais, kuriuose H. U. bei D. S. patvirtina, kad už UAB „Solar LT“ akcijas pagal 2013-03-05 pirkimo–pardavimo sutartis yra pilnai atsiskaityta, pretenzijų minėti asmenys neturi ir ateityje neturės. Pastarųjų Pareiškėjo įrodinėjamų aplinkybių bei pateiktų 2017-12-20 patvirtinimų pagrįstumas paneigtas mokesčių administratoriui pakartotinio patikrinimo metu pasikeipus į Vokietijos mokesčių administratorių. Bylos duomenimis pagal Vokietijos mokesčių administratoriaus pateiktą informaciją H. U. ir D. S. pagal 2013-03-05 akcijų pirkimo–pardavimo sutartis Pareiškėjui nepardavė UAB „Solar LT“ akcijų, joks atsiskaitymas iš Pareiškėjo pusės nebuvo atliktas bei 2017-12-20 patvirtinimų minėti asmenys nepasirašė.

Komisijos vertinimu, Pareiškėjo skundu įrodinėjamas aplinkybes bei pateiktus 2017-12-20 H. U. ir D. S. surašytus patvirtinimus paneigia ir, pavyzdžiui, UAB „Solar LT“ bei UAB „General Electric Solutions“ bankroto administratoriaus UAB „Renavita“ pateikti paaiškinimai mokesčių administratoriui. UAB „Solar LT“ 2020-10-20 raštu Kauno AVMI pateiktame atsakyme nurodė, kad po 2016-09-30 Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutarties civilinėje byloje Nr. 3K-3-395-469/2016, UAB „General Electric Solutions“ niekada nekontroliavo 100 proc. UAB „Solar LT“ akcijų, jokios operacijos UAB „Solar LT“ akcijomis nebuvo vykdomos. UAB „General Electric Solutions“ 2018-12-31 ir 2019-12-31 kontroliavo 51,11 proc. įmonės akcijų, Vokietijos piliečiai H. U. ir D. S. – 48,99 proc. UAB „General Electric Solutions“ bankroto administratorius UAB „Renavita“ 2020-10-19 Kauno AVMI raštu pateiktame atsakyme nurodė, kad UAB „General Electric Solutions“ po galutinio ir neskundžiamo 2016-09-30 Aukščiausiojo Teismo sprendimo niekada nekontroliavo 100 proc. UAB „Solar LT“ akcijų, sprendimu 66 vnt. akcijų buvo išreikalauta iš įmonės Vokietijos piliečių H. U. ir D. S. naudai (kiekvienam po 33 vnt.), todėl įmonės žinioje liko 69 vnt. UAB „Solar LT“ akcijų. Taip pat bankroto administratorius nurodė, kad UAB „General Electric Solutions“ 2013-03-07 akcijų pirkimo–pardavimo sutartimi iš Pareiškėjos pirko 100 vnt. kas

sudarė 100 proc. išleistų ir pilnai apmokėtų UAB „Solar LT“ akcijų bei išmokėjo 50 proc. sutartyje nustatytos kainos, t. y. 175 000 Eur. Jokių kitų papildomų mokėjimų Pareiškėjui nebuvo atlikta jokia forma.

Komisijos vertinimu, svarbi aplinkybė nagrinėjamu aspektu yra ta, kad tariami H. U. bei D. S. surašyti 2017-12-20 patvirtinimai ginčo byloje Pareiškėjo pateikti tik teikiant skundą Komisijai dėl pirminio mokestinio ginčo. Pastarieji duomenys, nors iš esmės jais grindžiamos pagrindinės bylos aplinkybės, kaip įrodymai nebuvo pateikti vertinimui teisminių procesų metu, taip pat nepateikti ir mokesčių administratoriaus vykdytų kontrolės procedūrų metu, nors Pareiškėjo atžvilgiu mokestinių patikrinimų veiksmai atliekami nuo 2013 m. Tokie Pareiškėjo veiksmai vienareikšmiškai patvirtina, kad Pareiškėjas faktiškai nepatyrė 100 000 Eur (345280 Lt) UAB „Solar LT“ akcijų įsigijimo išlaidų, o H. U. bei D. S. 2017-12-20 patvirtinimų, apie tariamą visišką atsiskaitymą pagal 2013-03-05 akcijų perleidimo sandorius, pateikimas vertintinas kaip gynybinės versijos išraiškos forma. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Pareiškėjo naujų versijų ir tariamai jas pagrindžiančių duomenų teikimas ginčo atveju yra nevienkartinis, tačiau sistemingas ir nuoseklus veikimas, sąlygotas naujai paaiškėjusių mokestinės prievolės dydžiui turinčių aplinkybių, kas, Komisijos nuomone, sudaro pagrindą taip pat abejoti Pareiškėjo pateiktos informacijos patikimumu ir teisingumu.

Nesutiktina su Pareiškėjo skundo teiginiais, kad 2015-10-15 Marijampolės apylinkės prokuratūros nutarimu nutraukus ikiteisminį tyrimą, nesurinkus pakankamai duomenų pagrindžiančių įtariamojo Pareiškėjo kaltę dėl nusikalstamų veikų, numatytų Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 182 straipsnio 2 dalyje (dėl sukčiavimo) bei 300 straipsnio 1 dalyje (dėl dokumentų klastojimo) padarymo, buvo patvirtintos ginčo aplinkybės dėl 2013-03-05 akcijų pirkimo–pardavimo sutarčių realaus sudarymo bei vykdymo. Atsakant į pastarąjį Pareiškėjo motyvą, pastebėtina, nagrinėjamu atveju, nors ikiteisminis tyrimas Pareiškėjo atžvilgiu buvo nutrauktas, tačiau ši aplinkybė neturi įtakos jo mokestinėms prievolėms, nes mokestinės prievolės ir baudžiamoji atsakomybė yra atskiri teisiniai institutai, reguliuojami skirtingų teisės šakų normomis, todėl mokestinė prievolė gali atsirasti nepriklausomai nuo baudžiamosios bylos baigties (LVAT 2016-06-30 nutartis administracinėje byloje Nr. A-887-442/2016). Kaip nustatyta ginčo byloje 2013-03-05 akcijų pirkimo–pardavimo sutarčių negaliojimas nuo jų sudarymo momento pripažintas 2016-03-03 Lietuvos apeliacinio teismo sprendimu civilinėje byloje Nr. 2A-98-407/2016, kuris patvirtintas 2016-09-30 Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartimi civilinėje byloje Nr. 3K-3-395-469/2016. Kaip teisingai ginčijamuose Inspekcijos bei Kauno AVMI sprendimuose pažymėta, kad jau aptartame 2016-03-03 Lietuvos apeliacinio teismo sprendime civilinėje byloje Nr. 2A-98-407/2016, buvo nurodyta, jog atsakovas Pareiškėjas teismui pateikė prašymą prijungti prie bylos 2015-10-15 Marijampolės apylinkės prokuratūros nutarimą dėl ikiteisminio tyrimo nutraukimo. Teismo vertinimu, šiuo atveju atsakovo Pareiškėjo prašomi prijungti nauji įrodymai nesuteikia bylos nagrinėjimui reikšmingos informacijos, todėl siekiant nevilkinti bylos nagrinėjimo ir neapkrauti bylos esminės reikšmės sprendžiamam klausimui neturinčia informacija, atsakovo teikiamus papildomus paaiškinimus su naujais įrodymais buvo atsisakyta priimti.

Apibendrinant tai, kas išdėstyta, Komisija konstatuoja, kad mokesčių administratorius pagrįstai, vadovaudamasis GPMĮ 19 straipsnio 3 dalies nuostatomis, patikrinimo metu Pareiškėjo akcijų įsigijimo išlaidomis nepripažino 2013-03-05 akcijų pirkimo–pardavimo sutartyse nurodytos 100 000 Eur (345 280 Eur) UAB „Solar LT“ akcijų įsigijimo kainos.

MAĮ 67 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, kad mokesčių administratorius privalo pagrįsti jo mokesčių mokėtojui apskaičiuotas mokesčio ir su juo susijusias sumas. Vadinasi, mokestinio ginčo byloje, visų pirma, mokesčių administratorius turi surinkti bei teikti atitinkamus įrodymus dėl mokesčių apskaičiavimo mokesčių mokėtojui. Kita vertus, mokesčių mokėtojui, siekiant paneigti apskaičiuotas sumas bei nugincyti mokesčių administratoriaus sprendimą, nepakanka apsiriboti vien tik paaiškinimų ir kontrargumentų teikimu, negrindžiant jų konkrečiais įrodymais. Pagal MAĮ 67 straipsnio 2 dalį, mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su mokesčių administratoriaus apskaičiuotomis konkrečiomis mokesčio ir su juo susijusiomis sumomis, privalo pagrįsti, kodėl jos yra neteisingos. Mokesčių mokėtojas turėtų pateikti tokius įrodymus, kurie suponuotų priešingą išvadą nei daro mokesčių administratorius (pvz., LVAT 2013-01-29 nutartis administracinėje byloje

Nr. A-556-622/2013; 2014-06-25 nutartis administracinėje byloje Nr. A-556-1379/2014). Nagrinėjamu atveju mokesčių administratorius pateikė pakankamai duomenų, įrodančių Pareiškėjui apskaičiuoto GPM, bei jų delspinigių pagrįstumą bei teisingumą, t. y. MAĮ 67 straipsnio 1 dalies reikalavimai įvykdyti tinkamai. Tuo tarpu Pareiškėjas nepateikė Inspekcijos poziciją paneigiančių įrodymų, kurie suponuotų priešingą išvadą negu išdėstyta mokesčių administratoriaus procesiniuose sprendimuose, todėl konstatuotina, kad pagrįstai Pareiškėjui apskaičiuotos mokestinės prievolės.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 1 punktu, n u s p r e n d ž i a :

Patvirtinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2021-04-26 sprendimo Nr. 68-27 dalį, kuria patvirtinti Kauno AVMI 2021-01-21 sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (7.45) FR0682-17 nurodymai Pareiškėjui į valstybės biudžetą sumokėti 18 734,94 Eur GPM bei 11 850,02 Eur GPM delspinigių.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, sprendami mokesčių ginčą (arba mokesčio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkas

Evaldas Raistenskis

Komisijos narė

Edita Galiauskaitė

Komisijos narė

Rasa Stravinskaitė